

jaarverslag WER 1974

een bijzonder sukses kende, voort te zetten ; secundo : de WER heeft zich ook in 1974 ingezet om de vernieuwing in de toeristische sektor op gang te brengen ; tertio : de medewerking van de WER moet worden vermeld aan de beleidsopties ten aanzien van West-Vlaanderen voor het plan 1976-1980.

Het jaar 1974 betekende ook de viering van het 20-jarig bestaan van de WER. De herdenking had plaats op 29 november 1974. Prof. Dr. O. Vanneste, directeur WER-WES, schetste de 20-jarige evolutie van de WER-WES. Hierbij stond hij stil bij de economische evolutie in West-Vlaanderen gedurende de periode 1954-74 en de eigenlijke uitbouw van de WER in dezelfde periode. Naast het overzicht over het verleden, opende hij eveneens de perspectieven voor de werking van de WER — of zijn officiële uitgave via de GOM — in de toekomst. Er zal steeds een instelling noodzakelijk zijn die de permanente zorg voor volledige werkgelegenheid, structuuradaptaties in de economie, infrastructurale uitbouw enz. op zich neemt en ook zelf in concrete aanpak omzet. Deze instelling is des te noodzakelijker daar centraliserende tendenzen zich in ons land aftekenen en dit zowel op het Rijksniveau als op het niveau Vlaanderen. Ook heeft de periode van volledige tewerkstelling al te veel de indruk gelaten dat alle problemen inzake werkgelegenheid definitief zijn opgelost en dat zelfs conjuncturele inzinkingen kortstondig konden gehouden worden en aldus zonder al te storend effect op de werkgelegenheid.

Inleiding.

De economie van West-Vlaanderen in 1973 situeerde zich in een hoogconjunctuurfase. De energiekrisis die eind 1973 een duidelijke vorm aannam, had nog geen onmiddellijke gevolgen. Dit bleef zo gedurende de eerste helft van 1974. Gedeeltelijk als gevolg van de energiekrisis, gedeeltelijk door zuivere conjuncturele oorzaken, tekende zich in de tweede helft van 1974 een duidelijke recessie af. Monetair maatregelen en de sterke stijging van de aardolieprijzen hadden evenwel reeds vroeg in 1974 de vraag in bepaalde deelsektoren aangetast en een domper geplaatst op de investeringsbeslissingen. Hierdoor werd niet enkel het in 1973 zo geslaagde industrialiseringsbeleid in de Westhoek geremd doch, werd ook voor het eerst sinds vele jaren een aanzienlijke stijging van de werkloosheid geregistreerd. Dit heeft de WER ertoe aangezet eind 1974 een economisch relance-programma goed te keuren en over te maken aan de Belgische regering.

Op 30 maart 1974 had de algemene vergadering plaats. Op de voorlichtingsvergadering — waaraan ruim 400 personen deelnamen — werd, naast de toelichting van de werking 1973, een uiteenzetting gegeven door Prof. Dr. R. Van de Putte, Gouverneur van de Nationale Bank van België, over 'Internationale monetaire verwickelingen'.

Niettegenstaande de economische moeilijkheden heeft de WER in 1974 haar beleid doorgezet tot het verder uitbouwen van de bestaande economische structuur en het tot stand brengen van de nodige vernieuwingen op korte en middellange termijn.

De uitbouw van de bestaande economische structuur richtte zich voornamelijk op het terrein van service aan de bestaande handels- en dienstenbedrijven en de verbetering van de economische infrastructuur in zijn ruimste betekenis. Meer dan vorige jaren werd de WER gekonfronteerd met een aantal bedrijven in moeilijkheden. Voor zover de moeilijkheden geen onoplosbaar structureel karakter inhielden, werd gestreefd naar een passende oplossing. In het raam van de vernieuwing zijn drie elementen te vermelden : de pogingen om het in 1972 ingezet industrialiseringsproces van de Westhoek, dat in 1973

Voorstel relanceplan.

Het boven reeds vermeld relanceplan van de WER moet in de eerste plaats worden gezien in het licht van een nationaal relancebeleid. Zij had daarbij geenszins de bedoeling het nut van het anti-inflatiebeleid in vraag te stellen indien dit laatste wordt gehandhaafd. Het normaliseren van de prijsbeweging op het niveau van onze voornaamste exportmarkten is immers een absolute voorwaarde voor een stabiele en volledige werkgelegenheid op middellange termijn.

De voorgestelde openbare werken werden in een drievoudige optiek gezien :

- (a) de fundamentele verbetering van de basisinfrastructuur van de provincie West-Vlaanderen op middellange termijn, met andere woorden de voorgestelde werken kaderen in de planningfaze 1975-80 ;
- (b) voldoende impact op de werkgelegenheid, hetzij op directe of indirecte wijze ;
- (c) de aanbestedingsdossiers liggen klaar of kunnen klaar komen binnen zeer korte tijd.

De werken, waarvoor de WER een bijzondere urgentie vroeg, zouden in 1975 moeten aanvangen ; de geciteerde uitgaven zullen zich echter spreiden over diverse begrotingsjaren. Al deze werken zijn normaliter voorzien voor uitvoering voor 1980 ; het relanceplan voorziet enkel in een vervroegde uitvoering van de eerste schijf.

1. Autosnelwegen :

De aanleg van het centrale gedeelte van de A17 Zeebrugge-Doornik (40 km, raming 4 mld fr.). De Interkommunale IWVA is belast met de aanleg van deze autosnelweg ; zij moet tevens haar vastgelegd programma 1975 op de A17, A18 en A19 uitvoeren.

2. Havens :

- (a) Een spoedige beslissing betreffende de wijze waarop de bouw van de sluis te Zeebrugge zal worden verdergezet.
- (b) De aanleg van de kanaaldokken in de achterhaven te Zeebrugge (raming 0,5 mld fr.).

3. Industrierterreinen :

De WER vestigde de aandacht op de noodzakelijke ontsluiting of verdere uitrusting van een aantal industrieterreinen in West-Vlaanderen. De WER vroeg terzake een spoedige definitieve goedkeuring van de aanbestedingsdossiers betreffende de industrieterreinen Brugge-Blauwe Toren-Pathoekeweg, Brugge-St.-Andries, Harelbeke-Stasegem, Oostende, Gistel, Zedelgem en Wevelgem-Zuid.

Op 19 industrieterreinen zijn ook bundels klaargekomen of in voorbereiding tot aanbesteding. Voor de meeste terreinen kunnen de werken gedurende de eerste helft van 1975 aanvang nemen. Hiermede gaat een totale investering gepaard van 547 mln fr., waarvan een eerste schijf in 1975 kan gerealiseerd worden.

4. Waterwegen :

Het versneld afwerken van de modernisering van de Leie en Bijkanaal (De Leie, Afleidingskanaal van de Leie en Roeselare-Ooigem), teneinde deze waterloop op Europees gabarriet te brengen en de catastrofale overstromingen te vermijden, dringt zich op. Voor 1975 zijn volgende werken klaar voor aanbesteding : (a) afbraak en nieuwbouw van de brug van Landegem, Merendree en Schipdonk, (b) afbraak van de brug van Bachte-Maria-Leerne, (c) bouw van de brug van Nevele, (d) bouw van een vaste brug opwaarts de sluis van Kachtem met viadukt over rijksweg 57 en spoorlijn Kortrijk-Brugge en kanaalverbreding te Rumbekke, (e) herbouwen van de brug te Sint-Eloois-Vijve met verbredingswerken van de Leie en (f) moderniseringswerken tussen Kortrijk en Harelbeke. In totaal zijn hierin circa 550 mln fr. investeringen verval.

Op het kanaal Kortrijk-Bossuit wordt de verbreding gevraagd tussen de oude en nieuwe sluis te Moen en de goedkeuring van de aanbesteding van de bouw van de sluis (370 mln fr.).

5. Zuiveringsstations :

- (a) Goedkeuring van de aanbestedingen :

Sektor Oostende	865 mln fr.
Sektor Westende	80 mln fr.
Sektor Knokke-Heist	130 mln fr.
<hr/>	
Totaal	1.075 mln fr.

- (b) Verder kunnen in 1975 niet minder dan 8 aanbestedingsdossiers klaarkomen waarvan de totale investering 2.860 mln fr. belooft ; ook hiervan kan een eerste schijf starten in 1975.

6. Huisvesting :

Een volgend werkveld op het vlak van de economische stimulering situeert zich op het niveau van de huisvesting. Hierbij pleitte de WER voor een aanpassing van de bouwvolumes inzake sociale huisvesting in functie van de conjuncturele omstandigheden, zonder daarom de doelstellingen terzake op middellange termijn in het gedrang te brengen. Dit betekent in concreto een verhoging van het bouwkwantum in 1975 voor West-Vlaanderen. De WER

vroeg eveneens een spoedige goedkeuring van een aantal aanbestedingsdossiers van de interkommunales WIH en Lcidal.

7. Toeristische infrastructuur :

In het kader van de vernieuwing van de toeristische infrastructuur aan de Kustzone — en dit in het licht van het nieuw imago dat wordt geschapen, namelijk 'Gezondheid en sportrecreatie voor het gezin' — drong de WER aan op de aanvang van de uitrustingswerken van het toeristisch recreatiepark De Panne-Adinkerke. De noodzakelijke additionele investeringen worden geraamd op 209 mln fr.

De beleidsopties voor het Plan 1976-80.

Op 15 juli 1970 stemde het Parlement een wet betreffende de organisatie van de planning en de economische decentralisatie. Deze wet bevat vier delen, namelijk :

- (a) de omvorming van het programmatiebureau tot een Planbureau en de oprichting, naast de algemene en sectoriële directies, van een regionale directie, omvattende drie afdelingen : Vlaanderen, Wallonië en Brabant ;
- (b) de oprichting van de Dienst voor Nijverheidsbevordering ;
- (c) de oprichting van Gewestelijke Economische Raden voor het Vlaamse en Waalse landsgedeelte en voor de provincie Brabant ;
- (d) de oprichting van Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen.

De drie eerste, nl. het Planbureau, DNB en Gewestelijke Economische Raden werden reeds bij KB opgericht.

Het doel van het Planbureau is de maximaal evenwichtige economische expansie te verzekeren in het globaal en nationaal economisch beleid. De planning wordt uitgedrukt in een *vijfjarenplan*, maar *jaarlijkse aanpassingen* zijn mogelijk. Het Plan bepaalt onder meer :

1. De nagestreefde algemene doeleinden en het beleid vastgelegd om ze te bereiken (op het gebied van investeren, tewerkstelling, infrastructuur, vervoer, energie, etc.) ;
2. *De investeringsplannen op het niveau van de economische gewesten ;*
3. *Het van de centrale overheid afhankende programma dat wordt toegewezen aan de provincies, gemeenten, interkommunale verenigingen, gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen alsmede de middelen die hen daartoe ter beschikking worden gesteld.*

Het Plan is bindend voor de overheid en voor de bedrijven die steun van de staat ontvangen ; voor de overige economische agenten is het Plan indicatief.

De wet van 15 juli 1970 voorziet twee fasen bij de opmaak van het Plan, namelijk de beleidskeuzen van het Plan en daarna het Plan zelf. De WER was in 1974 actief betrokken bij de eerste fase van het Plan 1976-80.

Zoals voorzien door artikel 7 § 1. van de wet van 15 juli 1970 vroeg de Regering de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen om advies over de documenten die dienaangaande door het Planbureau werden voorbereid. Dit is intussen gebeurd. Het advies werd ingeleverd op 9 oktober 1974.

In het advies dat gevraagd werd aan de GERV omtrent deze opties was de aandacht vanzelfsprekend sterk gericht op de regionale opties en meer speciaal op die geformuleerd voor het Vlaamse gewest. In het volume 'Regionale opties - Vlaanderen' werden een reeks concrete voorstellen gedaan die vooral betrekking hebben op de uitbouw van de infrastructuur. Aangezien de kaderwet van 15 juli 1970 bepaalt dat het plan bindend is voor de overheid en zijn jaarlijkse uitdrukking vindt in de begrotingen, was het van belang de concrete inhoud van de rubriek 'bestedingen' aan een ernstig onderzoek te onderwerpen.

Dit advies moet volgens de wet uitgewerkt worden in samenwerking met de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen. Aangezien deze laatste nog niet zijn opgericht, heeft de GERV een samenwerking tot stand gebracht met de Provinciale Economische Raden.

Daar de termijn om advies uit te brengen uiterst kort was, werden besprekingen met de directeurs van de Provinciale Economische Raden aangevangen over volgende rubrieken van de 'Regionale opties - Vlaanderen'.

- (1) De ruimtelijke dimensie
- (2) Werkgelegenheidsterrein
- (3) Transportinfrastructuur : (autowegen, expreswegen, wegen, waterwegen, spoorwegen en stedelijk vervoer)
- (4) Zeehavens, luchthavens en pijpleidingen
- (5) Socio-kulturele infrastructuur (ziekenhuizen, kinderkribben, voorzieningen derde leeftijd, sportinfrastructuur, kulturele centra, musea en bibliotheken)
- (6) Toerisme en recreatie
- (7) Leefmilieu, stedenbouw en stadskernvernieuwing, watervoorziening
- (8) Spreiding van overheidsdiensten.

Aan de Provinciale Economische Raden werd er gevraagd per rubriek de globale behoeften te bepalen. Teneinde een zekere uniformiteit te bewerkstelligen werd per rubriek een werkprocedure uitgewerkt. Hierbij valt het op dat de mate van precisering van de behoeften sterk afwijkt van rubriek tot rubriek. Deze precisering slaat zowel op het volume als op de lokalisatie.

Voor de overige rubrieken (onder meer bevolking, tewerkstelling, produktiestructuur) opgenomen in de 'Regionale opties - Vlaanderen', gebeurde de consultatie via de Werkgroep 1976-80, opgericht door de GERV. De directeurs van de Provinciale Economische Raden werden uitgenodigd tot deze vergaderingen.

Met betrekking tot deze consultatie van de Provinciale Economische Raden door de GERV moet duidelijk een onderscheid worden gemaakt tussen de optiefase en de planfase. De besproken documenten situeren zich volledig op het vlak van de optiefase.

De nodige aanpassingen aan de optiefase van het Plan 1976-80 werden goedgekeurd in de Raad van Beheer van de WER van 2 mei 1974.

Groei van het Westvlaams ondernemingsleven.

1. Investeringsdossiers in bestaande ondernemingen.

Onder de investeringsdossiers, die Staatssecretaris L. Dhoore in het kader van de expansiewetgeving in 1974 heeft goedgekeurd, zijn er 12 die een investeringsbedrag van tenminste 100 mln fr. omvatten en/of een bijkomende tewerkstelling van meer dan 100 personen beogen.

Deze dossiers zijn :

Arrondissement	Bedrijf
Brugge	Hero pvba, Ruddervoorde Brunoma nv, Brugge Cethab nv, Knokke-Heist
Kortrijk	Bekaert nv, Zwevegem Slachthuizen Goossens nv, Beveren-Leie De Coene nv, Kortrijk
Oostende	Ocean Belgio nv, Oostende
Roeselare	Claeys Remi nv, Lichtervelde Bekaert nv, Ingelmunster Vandemoortele nv, Izegem
Tielt	Imperial Tufting nv, Tielt
Veurne	Suikerfabrieken van Waasten nv, Veurne.

Het aantal grote investeringsprojecten bleef aldus op een behoorlijk niveau in vergelijking met 1973. Het ligt nog bepaald boven het niveau van 1972.

2. Nieuwe ondernemingen in de Westhoek en het Tieltsse.

In tegenstelling tot de andere gebiedsdelen van onze provincie, moeten de Westvlaamse ontwikkelingsgebieden hun investeringsprojecten kwasi uitsluitend van buitenaf betrekken.

Tot hiertoe hebben de buitenlandse investeerders hiervan de hoofdbrok voor hun rekening genomen. Het zijn precies de buitenlandse investeringen die in 1974 fel teruggelopen zijn. Voor het Vlaamse landsgedeelte als geheel is hun aandeel op minder dan de helft teruggevallen ten opzichte van 1973. De verontrustende economische toestand op wereldvlak heeft daar uiteraard volledig de hand in. De zichtbare resultaten beperken zich dan ook tot 2 concrete investeringsbeslissingen :

Imperial Tufting Cy nv : De nieuw opgerichte onderneming Imperial Tufting Company nv heeft besloten een nieuwe tapijtfabriek op te richten op het industriegebied van nationaal belang te Tielt. Het gaat om de produktie van tufted kamerbreed tapijt. Het nieuw bedrijf zal uitgebouwd worden in drie fasen, volledig te voltooien binnen een periode van zes jaar.

De eerste uitvoeringsfase omvat een investering van ongeveer 80 mln fr. De WIER verkoopt hierbij 2,3 ha industriegrond waarop een bedrijfsgebouw van 10.000 m² oppervlakte werd opgetrokken. Het nieuwe bedrijf is tijdens de 2de helft van dit jaar reeds in werking getreden.

De investering van Imperial Tufting Company nv zal leiden tot een behoorlijke verruiming van de werkgelegenheid te Tielt. Men voorziet in de eerste uitvoeringsfase de totstandkoming van 120 nieuwe arbeidsplaatsen, waarvan 70 % bestemd zijn voor mannelijke werknemers. Einde 1974 waren er reeds 36 werknemers in dienst getreden en men mag aannemen dat het initiële tewerkstellingsobjectief vóór einde 1975 bereikt zal zijn. Na voltooiing van de derde uitvoeringsfase zal het personeelsbestand normaal tot 300 werknemers zijn uitgegroeid.

Ocean Belgio nv : Een Zwitsers-Italiaanse groep heeft beslist op het industriegebied te Oostende-Zandvoorde een belangrijke investering uit te voeren. De bouwplannen zijn intussen klaargekomen om er een fabriek op te trekken

voor de produktie van diepvriestoestellen. Het investeringsbedrag belooft 187 mln fr. en men mag redelijkerwijze 170 nieuwe werkgelegenheden verwachten tegen 1976. De nieuwe onderneming voorziet daarenboven een ononderbroeken expansie op halflange termijn en hoopt dat de totale tewerkstelling na het vierde werkingsjaar tot 300 à 400 personen zal opgelopen zijn.

In de afdeling Industriële Promotie kwamen wij tot de merkwaardige vaststelling dat het aantal te behandelen investeringsdossiers voor de Westhoek en Tielt in 1974 niet is gedaald. De belangstelling tot investeren was dus blijkbaar levendig genoeg, maar de feitelijke beslissingen zijn uitgebleven op grond van conjuncturele overwegingen. Wij zijn de mening toegedaan dat het hier een louter tijdelijke afremming betreft die de fundamentele investeringstrend van de jongste jaren ten gunste van de Westvlaamse ontwikkelingsgebieden geenszins aantast. Het zal volstaan dat zich een duidelijke heropleving voordoet in het algemeen investeringsklimaat opdat de Westhoek en Tielt hiervan onmiddellijk de tastbare vruchten zullen plukken.

3. Technische en commerciële successen.

In weerwil van de onzekere economische situatie van 1974 boekten enkele Westvlaamse bedrijven belangrijke successen zowel op technisch als op commercieel gebied :

Clark Automotive Europe nv, Brugge, heeft haar marktpotentieel in aanzienlijke mate kunnen uitbreiden dank zij de introductie van powershift transmissie. Om aan de vraag naar dit produkt te kunnen voldoen, werd het fabrieksgebouw uitgebreid met 3.600 m² en werd uiterst modern gereedschapsmaterieel aangeschaft.

Hero pvba, Ruddervoorde, kon dank zij haar vernieuwd meubelenassortiment van zowel kompakt- als aanbouw-wanden haar marktaandeel in Duitsland, Nederland en België in aanzienlijke mate verhogen.

Structo nv, Brugge, boekte een commercieel succes door de uitbating van de licentie van het systeem T6 voor gebouwen met verdiepingen.

Meubelfabriek Thor pvba, Torhout, kende een forse stijging van haar zakencijfer. De gestegen vraag naar stijlmeubelen in eik liet de firma toe zich in deze branche te specialiseren.

Carpet Yarns Company nv, Diksmuide, heeft zich in 1974 toegelegd op de ontwikkeling van nieuwe types syntetische tapijtgarens van hoogwaardige kwaliteit.

Konserven Talpe nv, Kortemark, investeerde hoofdzakelijk in de rationalisatie van het produktieproces. Voor het schillen van wortelen, aardappelen en schorseneren werd er overgeschakeld op het stoomschilprocédé. De receptie van grondstoffen, die men vroeger in kleine containers aanvoerde, werd vernieuwd zodat kon overgeschakeld worden op het automatisch ontvangen van volledige bulkkladingen.

Zuivelindustrie Inco sv, Langemark, ging over tot een omvangrijke investering in een nieuwe produktie-eenheid voor roomijs. De omzet van roomijs is in een tijdspanne van vier jaar niet minder dan vertienvoudigd. Daarnaast werd een grondige reorganisatie en rationalisatie doorgevoerd in de zuivelafdeling.

Weefautomaten Picañol nv, Ieper, heeft haar produktiegamma flink versterkt dankzij de getouwen uitvoering MDC.

Cobar nv, Kortrijk, kende tijdens het voorbije jaar een grote toename van de omzet, wat een duidelijk bewijs is van de hoogwaardige kwaliteit van haar produkten.

Concordia nv, Waregem, textiel, was succesvol op technisch gebied door het in werking stellen van de drukkerij-afdeling. Op commercieel vlak wist deze onderneming haar konkurrentiële positie te vesteven, zowel in het binnenland als in het buitenland.

Vanhuysse pvba, Zwevegem, konfektie, heeft verleden jaar geïnvesteerd in de oprichting van een nieuw bedrijfsgebouw voor haar afdeling te Nieuwerkerke.

Serrebouw Deforche pvba, Izegem, heeft in 1974 een serrecomplex geïnstalleerd in Tsjechoslovakije en in Japan. In Zaïre werd een proefstation gemonteerd.

Konstruktiewerkhuizen De Mets nv, Kachtem, producent van hydraulische persen en heftafels is er in het afgelopen jaar in geslaagd om een kontinu werkende en verwarmde spaanderplatenpers operationeel te maken. Dit is een wereldprimeur. De omzet is gevoelig gestegen en er werd geleverd in vijf werelddelen.

Dumont-Wyckhuysse nv, Roeselare, heeft haar internationale expansie voortgezet door volledige overname van de zusterfirma Kempen-Krefeld (Duitsland). Deze laatste was reeds voor 50 % in handen van Dumont-Wyckhuysse. Als commercieel succes vermelden wij de groeiende kommercialisatie van polyetherschuim met vlamvertragend effect. De sektor muurbekleding in textiel en de sektor winkelinrichtingen kenden een snelle expansie.

Etalo nv, Ardoos, kreeg de aandacht van het Design Center Brussel. Het nieuwe gamma bureaumeubelen 'Leefbuuro Etalo' werd in zijn geheel geselecteerd door deze instelling.

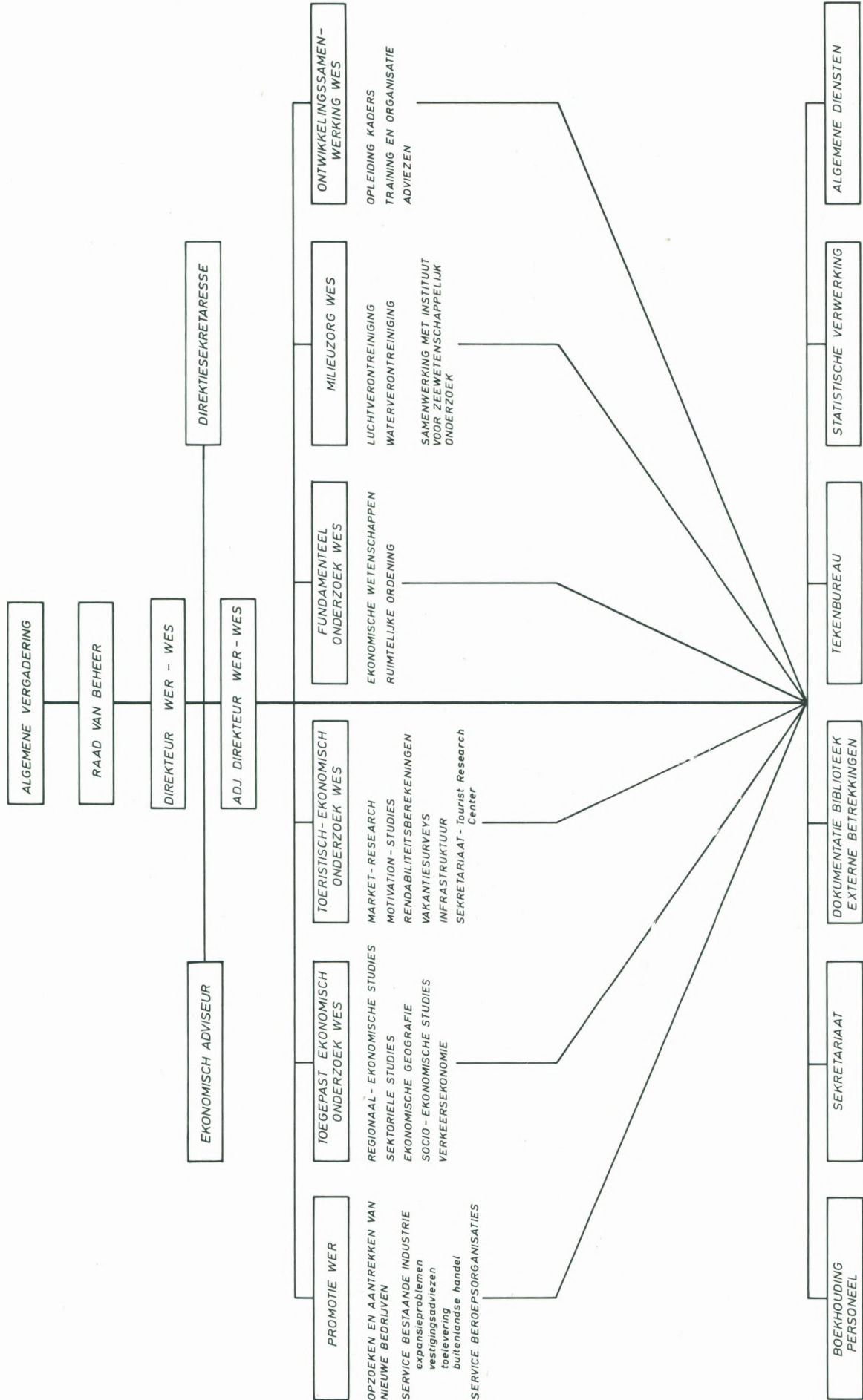
Vandekerckhove nv, Roeselare, heeft een palmolie-fabriek gerealiseerd in Liberia. Drie slachtafvalverwerkings-fabrieken werden geleverd in Algerië. Belangrijke bestellingen werden genoteerd vanuit Maleisië, Indonesië, Nigeria en Cameroun. Verder was er succesvolle introductie van vuilniswagens op de Westeuropese markten. Er werden tevens vuilniswagens geleverd in Tsjechoslovakije.

4. Tewerkstelling.

De jaarlijkse enquête van de WER, waarvan het resultaat betrekking heeft op 41,2 % van de industriële tewerkstelling in West-Vlaanderen (exclusief bouw- en vervoerssector), wijst op een vertraagde groei. Inderdaad, tijdens 1974 is de industriële tewerkstelling toegenomen met 3,3 % tegenover 5,7 % in 1973. Dit laatste percentage lag evenwel op een bijzonder hoog niveau in vergelijking met de 1,7 % van 1972¹.

¹ De cijfers houden wel een zekere overschatting in van de werkelijkheid omdat er geen rekening wordt gehouden met het aantal verdwenen bedrijven. Men kan zich indenken dat de betere resultaten beter overkomen dan de minder goede. Wij merken ook op dat de resultaten niet worden gecorrigeerd voor het aandeel van de diverse arrondissementen.

STRUKTUUR WER - WES

Samenvattend kunnen wij stellen dat de ontwikkeling zich in 1974 op een hoog peil heeft weten te handhaven ; de afgeremde stijging is vooral te wijten aan de conjunkturele verzwakking tijdens de tweede helft van dit jaar.

We vermelden enkele Westvlaamse ondernemingen die tijdens het voorbije jaar een opmerkelijke stijging van de tewerkstelling noteerden, hetzij in absolute, hetzij in relatieve cijfers.

In absolute cijfers :

Cobar nv, elektronica, Kortrijk	+ 316	personeelsleden
Clayson nv, metaal, Zedelgem	+ 310	personeelsleden
La Brugeoise et Nivelles nv, metaal, Brugge	+ 304	personeelsleden
Siemens nv, elektronica, Oostkamp	+ 184	personeelsleden
Beaulieu nv, textiel, Wielsbeke	+ 168	personeelsleden
Bekaert nv, metaal, Zwevegem	+ 156	personeelsleden
CBRT nv, elektronica, Brugge	+ 115	personeelsleden
Vandemoortele nv, voeding, Izegem	+ 106	personeelsleden

In relatieve cijfers :

20 % en meer :

Carpet Yarns Company nv, textiel, Diksmuide
 Louis Claeys Machinefabriek nv, metaal, Diksmuide
 Allaeyns nv, metaal, Poperinge
 Cobar nv, elektronica, Kortrijk
 Vandendriessche nv, metaal, Kortrijk
 Vanhuysse pvba, konfektie, Zwevegem
 Ostend Stores & Ropeworks nv, textiel, Oostende

30 % en meer :

Flandria nv, Gebroeders Vanmaercke, metaal, Tiegem
 Vandeputte pvba, schoenen, Izegem

40 % en meer :

Oda nv, leder, Torhout
 C.D. Textiel pvba, textiel, Lendeled

80 % en meer :

Gerard Potteau en Zoon nv, houtbewerking, Heule

100 % en meer :

Daikin nv, metaalbewerking, Oostende

Hierna volgt een overzicht betreffende het personeelsbestand in de nieuwe ondernemingen, die zich in 1972 of 1973 in de Westhoek hebben gevestigd :

	Personeels- bestand eind 1974	Personeels- objectief 5 jaar
Investeringsbeslissingen 1972		
Autonoom nv, konfiserie, Ieper	200	200
Daikin Europe nv, air-conditioning-apparaten, Oostende	77	100
Radtke International nv, konfektie, Zonnebeke	74	200
Bausch & Lomb nv, elektronica, Gistel	42	70
Klippan nv, veiligheidsgordels, Ieper	507	500

Investeringsbeslissingen 1973

Holvrieka nv, tankbouw, Menen	25	100
Packo-Fullwood nv, melktoestellen, Diksmuide	28	175
Santens Textiel pvba, badstoffen, Veurne	64	150
Cobar nv, elektronica, Poperinge	108	250
Snauwaert & Depla-Spalding pvba, tennisraketten, Diksmuide	55	100
Setcraft nv, zetelrompen, Tielt	20	45
Vesuvius nv, vuurvaste materialen, Oostende	40	250
Hexagon Machines pvba, industriële wasinstallaties, Veurne	81	75
United Biscuits nv, chips, Veurne	70	100
Totaal	1.391	2.315

Bovenstaande resultaten overtreffen onze verwachtingen. De nieuwe ondernemingen in de Westhoek hebben reeds, deels op 1 jaar en deels op 2 jaar, 60 % tot stand gebracht van de op 5 jaar geplande tewerkstelling.

5. Activiteit op Westvlaamse industrieparken.

De industrieparken van West-Vlaanderen kenden in 1974 een uiterst drukke activiteit.

Dit was het gevolg van de vele investeringsbeslissingen in 1973. Deze kregen een uitwerking in de eerste helft van 1974.

Vooraf dankzij de talrijke investeringsbeslissingen ten voordele van de Westhoek, kwamen een indrukwekkend aantal bedrijfsgebouwen tot stand. De stijgende verkoop van industriegronden met de daarmee gepaard gaande opties, heeft op enkele plaatsen geleid tot een tekort aan beschikbare percelen.

In 1974 werden door de WIER en Leiedal 103 ha industriegrond verkocht tegenover 98 ha in 1973 en 50 ha in 1972.

Lokalisatie en bedrijf	Grond- aankoop in 1974	Bouw- werken aange- vangen of voltooid in 1974
<i>Arr. Brugge</i>		
Brugge-Blauwe Toren		
Y. Meire pvba	x	x
Dhondt-Vandeweghe	x	
Van Biervliet	x	
Brugge-Herdersbrug		
CBRT		x
Brugge-Waggelwater		
Auteldies nv		x
Hector Debaere		x
Maenhout pvba	x	x
Jacques Van Brabant 'Ilpaca'		x
Jozef Duvivier		x
EBES		x
Vanderkeilen-Zwartjes	x	x
Kunstatelier Slabbinck		x
A. Serry	x	
Van Biervliet Gebr. nv.	x	x
M. De Scheemaker	x	
Lips		x

Lokalisatie en bedrijf	Grond-aankoop in 1974	Bouw-werken aange-vangen of voltooid in 1974	Lokalisatie en bedrijf	Grond-aankoop in 1974	Bouw-werken aange-vangen of voltooid in 1974
Demeyere		x	Poperinge-Sappenleen		
R. Dewijnter	x		Haubourdin	x	
Puype		x	Roffiaen		x
Maene		x	Kaestecker-Morel	x	x
Vandenbergh-Tomme	x	x	Deraedt		x
Lamoral pvba		x			
Lootens-Vanderschaeghe	x	x	<i>Arr. Kortrijk</i>		
J. Dupont pvba	x		Bossuit-Pottes		
Lanckriet-Minnebo	x		Taelman	x	
De Laey	x	x	Gullegem-Moorsele		
Oostkamp-Kampveld			LVD Company	x	
Germeys-Missaen	x		Wallecan	x	
Torhout			Legein	x	x
Cornille pvba	x		Dunspan		x
Robbe		x	Haemers		x
WVEM		x	Declercq		x
Zedelgem-St.-Elooi IV			Harelbeke E3		
Clayson nv	x	x	Stadsbader	x	x
Zeebrugge (a)			Korbeton		x
Petrover		x	Buysschaert	x	
Lambert & Dauw pvba		x	Despriet		x
Zeetank nv		x	Harelbeke-Stasegem		
Dierickx-Visschers nv		x	Lano	x	x
Tameco nv		x	van Haacht	x	x
Borlim nv		x	Courtexyl	x	
North Sea Ferries		x	Vanwijnsberghe	x	x
Brugse Scheepssloperij nv		x	Dewerchin	x	
<i>Arr. Diksmuide</i>			WVEM	x	x
Diksmuide			Boucquillon	x	x
Kinders Vandenbergh	x		Lefevere	x	
Vanhaverbeke-Vanderelst	x		Heule-Kuurne		
Vandroemme	x		Intercom	x	
Western Diamond Tool nv	x	x	Meyhui		x
Fullwood-Packo nv	x	x	Buyse	x	x
Houthulst			Savic		x
Dino pvba	x	x	Dejager	x	x
Kortemark			Goetgeluk		x
Talpe nv		x	Intertex	x	x
<i>Arr. Ieper</i>			Demudis		x
Ieper-Ieperleekanaal			Bultiauw	x	
R. Dewulf	x	x	Lecot	x	x
Autonoom nv		x	Hoorens		x
Klippan nv	x	x	Flandria	x	
Pidy nv	x	x	Henok	x	x
Verwee nv	x	x	Meubinex		x
Garage Devos-Dewanckel	x	x	Tanghe		x
L. Pype	x	x	Maes		x
Fina nv	x	x	Menen-Grenslan		
Decoene pvba	x	x	Deweflor pvba	x	x
Aan- en verkoopsvennootschap van de Belgische Boerenbond nv		x	Holvrieka nv	x	x
Strypsteen-Christiaens	x		E. Beyls	x	x
Geluwe-Noord-West			Lampaert	x	x
G. Meerseman	x		Vandeweghe-Vandeghinste	x	
Galloo		x	Roussel-Predal nv	x	
			Tesh-Depraetere	x	
			Menotex pvba	x	x
			Mirover pvba	x	x
			Vichte		
			Famatt	x	

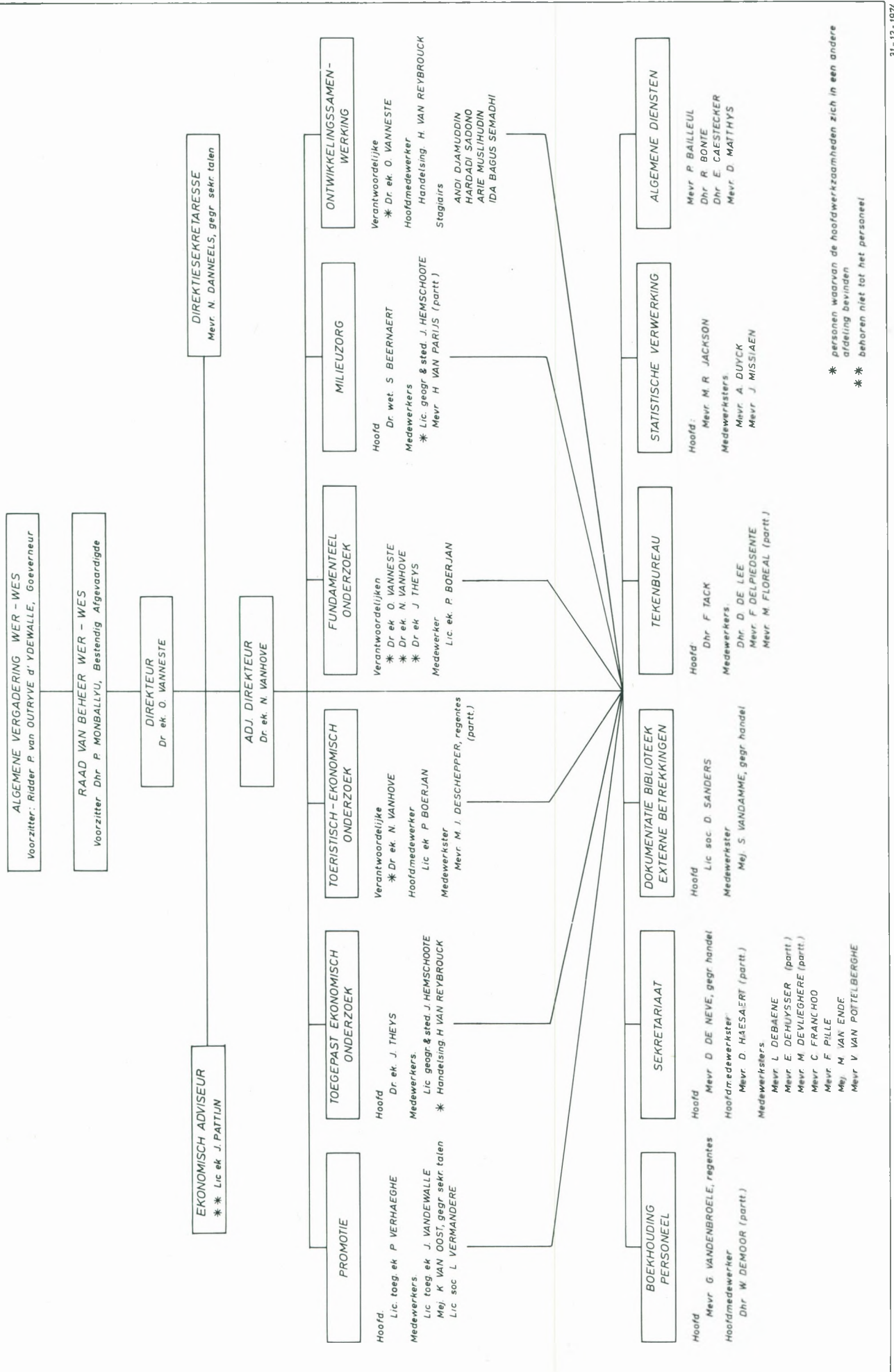
(a) Betreft verhuring van grond.

Lokalisatie en bedrijf	Grond-aankoop in 1974	Bouw-werken aange-vangen of voltooid in 1974	Lokalisatie en bedrijf	Grond-aankoop in 1974	Bouw-werken aange-vangen of voltooid in 1974
Waelkens	x		Roeselare-Noord		
Mathys	x		Bril pvba	x	x
Waregem-Bilkhage			Sint-Eloois-Winkel		
Hervantex	x	x	Walter Devos		x
Vandemaele	x		Marcel Witdouck		x
Libbrecht	x	x	Demuyck		x
Christex pvba	x		<i>Arr. Tielt</i>		
Vandecandelaere	x	x	Egem bpa nr. 2		
Sonalex pvba	x	x	Etn. Zeebroek pvba	x	
Waregem-Vijverdam			Tielt-Noord		
Viane	x		Janssens-Govaert	x	
Snauwaert & Depla	x	x	Express-Beton nv		x
Ducatex		x	Etienne Schouppe		x
Vecatex		x	E. Nagel	x	
Concordia		x	Robert Tavernier nv		x
Wevelgem-Bissegem			Imperial Tufting Cy nv	x	x
IVAW	x		J. Lecouter		x
<i>Arr. Oostende</i>			De Pijpere-Devolder	x	
Eernegem			N. & N. Vanhulle pvba	x	x
Dagraad A.	x		Kerse-Govaert	x	
Oostende-E5			G. Goethals	x	x
Demuynck		x	<i>Arr. Veurne</i>		
J. & A. Vandenberghe	x	x	Veurne-Zone I		
M. Vandaele	x		Suikerfabriek van Veurne nv	x	
West Belgium Investment	x	x	Vandaele-Vandenbroucke		x
Ghesquiere-Devos	x		Westimex nv	x	x
Vanthournout-Vandenberghe	x	x	Beschutte Werkplaats 'De Westhoek' vzw		x
Scozzafava	x	x	Inbelco nv Veurne	x	x
Safco nv (Lamot Ltd.)	x		Seru & Annoot pvba	x	x
Oostende-Zandvoorde			Fr. Delva	x	
Litto-color nv		x	Veurne-Zone II		
Snelbouw nv		x	Casteleyn pvba	x	x
Internationale Boekhandel nv		x			
Vesuvius Crucible nv		x			
<i>Arr. Roeselare</i>					
Dadizele bpa nr. 4					
Vandemaele-Messely	x	x			
Van Haelewijn-Vander Stichelen	x	x			
Ingelmunster					
Braeckevelt		x			
Izegem-Mandeldal					
C. Stove & Zonen pvba	x	x			
Jacques Naert		x			
R. Dejonghe	x				
Deswaerte pvba		x			
A. Vandenbussche	x	x			
Clement pvba		x			
Saelen-Talpe	x	x			
Decoopman-Christiaens pvba	x	x			
Ledegem-Fabriekslaan					
Defrancq	x	x			
Bonte-Van Kerckhove	x				
Roeselare-Beveren					
Gislain Desmet		x			
Roeselare-De Pilders					
Penninck		x			

Resultaten van de expansiewetgeving.

Het bedrag aan investeringen in West-Vlaanderen, die de heer L. Dhoore, Staatssecretaris voor Streekeconomie, in 1974 heeft goedgekeurd, is het hoogste dat ooit voor de provincie West-Vlaanderen bereikt werd, nl. 8 mld fr. Ook het aantal nieuwe arbeidsplaatsen dat ingevolge deze investeringen zal ontstaan, ligt zeer hoog (nl. 5.426 arbeidsplaatsen). Deze uitzonderlijke cijfers zijn in sterke mate beïnvloed door de investeringsbeslissingen van de nv Bekaert.

Als gevolg hiervan is het aandeel van West-Vlaanderen in het globaal investeringsvolume van het Vlaamse lands-gedeelte hoger dan de jongste jaren. Hetzelfde geldt voor de bijkomende arbeidsplaatsen. Dit blijkt uit de volgende tabel :

Investerings in West-Vlaanderen.

	bedrag aan investeringen		bijkomende arbeidsplaatsen	
	in absolute cijfers (in mln fr.)	aandeel in het Vlaams landsgedeelte	in absolute cijfers (in mln fr.)	aandeel in het Vlaams landsgedeelte
1970	3.575	8,1 %	4.391	15,4 %
1971	5.458	13,5 %	5.125	22,1 %
1972	2.853	15,0 %	3.429	20,2 %
1973	5.129	11,1 %	4.754	18,2 %
1974	8.008	22,1 %	5.426	26,9 %

Er is dus duidelijk een positieve trend waar te nemen in het investeringsaandeel van West-Vlaanderen. Dit geldt zowel voor het absolute investeringsbedrag als voor het aantal te scheppen arbeidsplaatsen.

De gegevens voor 1974 wijzen er ook op dat, zoals in het verleden, de investeringen in West-Vlaanderen een meer arbeidsintensief karakter vertonen dan in de andere Vlaamse provincies.

Per bijkomende arbeidsplaats is er in West-Vlaanderen een investering van 1,4 mln fr. nodig. Voor het Vlaamse landsgedeelte als geheel bedraagt de investering per bijkomende arbeidsplaats 1,7 mln fr. Het arbeidsintensief karakter houdt sterk verband met de overwegende positie van de gevestigde ondernemingen in de investeringsactiviteit. Inderdaad, op het totaal investeringsbedrag van 8.008 mln fr. heeft slechts 643 mln fr. (8 %) betrekking op nieuwe bedrijven. Voor gans Vlaanderen bedraagt dit aandeel 23,3 %. Zoals de vorige jaren gaat het leeuwenaandeel van de investeringen in West-Vlaanderen naar de uitbreiding van de bestaande bedrijven.

Opvallend is de geringe omvang van de staatssteun voor de investeringen in West-Vlaanderen. Voor het Vlaamse landsgedeelte ontvingen de investeerders een staatssteun die gemiddeld 7,1 % van het investeringsbedrag bereikt. Voor West-Vlaanderen is dat slechts 3,1 %. Dit is het laagste cijfer van alle Vlaamse provincies. Dit wijst erop dat de investeringen in West-Vlaanderen in sterkere mate dan in andere provincies buiten de ontwikkelingszones gebeuren.

Dienstbetoon aan de Westvlaamse ondernemingen.

Sinds jaar en dag voert de WER een ononderbroken voorlichtingsactie omtrent de toepassingsmogelijkheden van de expansiewetgeving. Buiten het kader van de algemene informatie levert de WER ook spontaan advies aan individuele ondernemingen die een concreet investeringsproject wensen voor te leggen. Meerdere tientallen Westvlaamse ondernemingen hebben van deze service gebruik gemaakt. In de meeste gevallen hebben wij aan de investeerder omstandig uiteengezet hoe het ingewikkeld raderwerk van de expansiewetten te hanteren ten bate van de eigen onderneming, en hulp verleend bij het opmaken van de officiële aanvraag. Het valt op dat ook de KMO-bedrijven regelmatig van deze vorm van dienstverlening gebruik maken.

Een stijgend aantal investeerders doet op de WER een beroep om samen één of meerdere vitale beslissings-elementen van hun expansiedossier onder de loep te nemen. Drie ondernemingen vroegen een gedetailleerd verslag

betreffende de arbeidsreserve in de onderzochte investeringsgebieden. Acht investeerders vroegen raad bij de selectie van mogelijke vestigingsplaatsen. Vier firma's kwamen van gedachten wisselen over de haalbaarheid van een overwogen investeringsproject. De overige gevallen hadden te maken met financieringsproblemen, energievoorziening, familiaal karakter van de onderneming of aspecten van ruimtelijke ordening.

Tussenkomen bij diverse administraties en privaatrechtelijke instellingen behoren tot ons traditioneel werkterrein. Wij hebben gepleit ten gunste van talrijke investeringsdossiers bij het Ministerie van Financiën, Economische Zaken, Openbare Werken, Landbouw, Middenstand en het Staatssekretariaat voor Streekeconomie. Specifieke vestigingsproblemen brachten ons meermaals tot overleg met het Bestuur van Doeanen en Aksijnen, de Nationale Maatschappij voor Beroepskrediet, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, de Nationale Maatschappij der Waterleidingen, de Provinciale Kleiwinningskommissie en de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen.

In het kader van het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL) heeft de WER 12 dossiers opgesteld. Nadere gegevens hieromtrent treft men aan in een afzonderlijke rubriek. In samenwerking met andere instanties werden pogingen ondernomen bij de administraties van Verkeerswezen en Landbouw ten einde de EOGFL-steun ook van toepassing te maken voor de visserijsector. Het is bijzonder verheugend dat het Europees Landbouwfonds onlangs een gunstige beslissing heeft genomen betreffende de bouw van twee vissersschepen.

Alhoewel de WER nooit rechtstreeks deelneemt aan onderhandelingen rond de overname van of deelneming in een onderneming, komen Westvlaamse industriëlen vaak spontaan hun desiderata in dit verband meedelen. In elf gevallen konden wij nuttige aanwijzingen verstrekken.

Meerdere jaren reeds houdt de WER een doorlopende inventaris bij van beschikbare industriegebouwen in West-Vlaanderen. Naast talrijke kandidaat-investeerders uit het buitenland hebben zes Westvlaamse ondernemingen hieruit inlichtingen geput.

Voor 1974 valt in het bijzonder te vermelden dat de WER actief heeft meegewerkt aan de oprichting van een Westvlaamse top management club. Initiatiefnemer hiertoe was het Postuniversitair Vervolmakingscentrum voor Bedrijfsbeheer. In de maanden juni en december heeft te Oostende telkens een seminarie plaatsgehad, waaraan de leiding van 20 Westvlaamse topondernemingen heeft deelgenomen. De WER heeft geholpen bij het kontakteren van passende deelnemers en heeft op beide seminaries een lezing gewijd aan de externe bedrijfsdeterminanten aanwezig in de Westvlaamse regio.

Tenslotte blijft er nog een brede waaier over van soms moeilijk te omschrijven vormen van dienstbetoon. Tenminste zeven Westvlaamse ondernemingen hebben zich tot de WER gewend om raad te vragen voor bedrijfsproblemen van de meest uiteenlopende aard. Daarnaast hebben wij aan vier firma's indicatieve inlichtingen meegedeeld met betrekking tot de commercialisatie van industriële prototypes.

Westvlaamse aannemingsbedrijven werden aangespoord om mede te dingen bij aanbestedingen wanneer nieuwe ondernemingen zich in onze provincies komen vestigen. Eén enkele keer konden wij ook tussenkomen om een Westvlaamse firma in moeilijke omstandigheden aansluiting te laten maken met een passend afzetkanaal.

Vermelden wij ook nog dat de in 1973 aangelopen werkgroep voor de diepvriessector onder onze leiding een tweedaagse studiereis heeft ondernomen naar Zweden. Op 25 april werd er in de omgeving van Lidköping een bijzonder leerrijk bezoek gebracht aan een toonaangevend diepvriesbedrijf.

Uitvoering van het tweede vijfjarenplan voor de Westhoek.

Het tweede vijfjarenplan voor de Westhoek werd door het MCEC op 6 mei 1970 goedgekeurd. Het jaar 1974 was bijgevolg het laatste werkingsjaar in het kader van dit vijfjarenplan. De reclame-actie ten bate van de industriële ontwikkeling en het programma inzake streekanimatie liepen zodoende ten einde. De verwezenlijking van de infrastrukturele voorzieningen ging verder.

1. Reclame-actie.

Het jaar 1974 was het derde en tevens laatste jaar van de reclame-actie ten voordele van de industriële ontwikkeling in de Westhoek. Het programma van 1974 omvatte volgende aktiepunten :

(a) *de zakenlunches* : op 18 juni, 15 oktober en 5 november van dit jaar organiseerde de WER telkens een zakenlunch te Brussel. Op deze lunches werden een aantal prominente personen, allen nauw betrokken bij investeringsbeslissingen, uitgenodigd. Het betrof vooral bedrijfsadviseurs, bankiers, diplomaten en overheidsambtenaren. Tal van deze personen hadden reeds via de groepsbezoeken aan de Westhoek en Tielt in 1972 en de konferenties te Brussel in 1973 kennis gemaakt met de investeringsmogelijkheden in West-Vlaanderen en de Westhoek. Het doel van deze zakenlunches was in de eerste plaats deze uiterst belangrijke kontakten te bestendigen en te aktiveren. Terzelfdertijd brachten de stafmedewerkers van de WER de gasten op de hoogte van de jongste ontwikkelingen op economisch, sociaal en infrastruktureel vlak in de Westvlaamse ontwikkelingsgebieden.

De eerste en tweede zakenlunch gingen door onder het voorzitterschap van Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, Algemeen Voorzitter WER.

De derde zakenlunch werd voorgezeten door de heer P. Monballyu, Bestendig Afgevaardigde, voorzitter van de Raad van Beheer WER. De heer P. Provost, voorzitter van het VBO, hield op de 3 lunches een tafelrede over het onderwerp : ' Economische en Sociale Aktualiteiten '.

Aan de zakenlunches namen in totaal 101 gasten deel die samen 78 instanties of firma's vertegenwoordigen.

(b) *de advertentiekampanje* : tijdens het jaar 1974 plaatste de WER twee selektieve advertenties in de internationale pers. Vooreerst in ' Mittler für Industrie-ansiedlung ', een gids voor industriële vestigingsmogelijkheden, die jaarlijks ten behoeve van de Westduitse industrie uitgegeven wordt. Ten tweede was er de advertentie in ' The Financial Times ' naar aanleiding van een speciale uitgave over de investeringsmogelijkheden in België.

(c) *de aktie in Groot-Brittannië* : door zijn geografische ligging biedt West-Vlaanderen aan de Britse ondernemingen bijzonder gunstige investeringsmogelijkheden. Daarom heeft de WER in de loop van de reclame-aktie steeds veel aandacht besteed aan Groot-Brittannië. Op 29 en 30 januari 1974 brachten een groep van 10 vooraanstaande personen

uit Britse industriële kringen een bezoek aan West-Vlaanderen. Hierbij ging hun aandacht vooral naar de haven van Zeebrugge en naar de industriegebieden in de Westhoek.

(d) *deelname aan Inter-Index Düsseldorf* : op 5, 6 en 7 februari 1975 gaat te Düsseldorf (West-Duitsland) de internationale tentoonstelling Inter-Index door. Deze tentoonstelling richt zich specifiek tot ondernemingen met reële investeringsprojekten. De WER neemt in het kader van de reclame-aktie aan deze tentoonstelling deel. De laatste maanden van 1974 werden dan ook besteed aan de voorbereiding van dit initiatief.

(e) *dokumentatie* : de bestendige promotie-aktie van de WER vergt heel wat dokumentatiemateriaal. In 1974 werd dan ook de kaart van West-Vlaanderen, met aanduiding van de autowegen en industriegebieden, herdrukt. Eveneens werd een duitstalige folder voorbereid. Deze folder verschijnt in januari 1975.

2. Streekanimatie.

Ook voor het programma inzake streekanimatie in de Westhoek was 1974 het laatste werkingsjaar. De projekten, die door Staatssekretaris Dhoore goedgekeurd waren, werden volledig afgewerkt. De respektieve promotoren brachten op de tweemaandelijks vergaderingen van de werkgroep streekanimatie verslag uit over de stand van uitvoering. De werkgroep streekanimatie is in 1974 op volgende data en plaatsen bijeengekomen :

9 januari	: stadhuis Diksmuide
13 maart	: stadhuis Ieper
8 mei	: stadhuis Poperinge
26 juni	: stadhuis Menen
11 september	: stadhuis Veurne
13 november	: stadhuis Diksmuide

Bij het einde van het programma, namelijk einde 1974, stelden de betrokken promotoren een evaluatie op over de uitvoering van hun projekt. Aan de hand van de tweemaandelijks rapporten en deze eindevaluatie zal het WES een eindverslag opstellen dat begin 1975 aan de heer L. Dhoore, Staatssekretaris voor Streekeconomie, zal overhandigd worden.

3. Infrastructuur.

Het zwaartepunt bij de uitvoering van het tweede vijfjarenplan voor de Westhoek lag op het vlak van de infrastructuur.

In de eerste plaats ging het om de verdere uitrusting van de industrieparken. In 1974 heeft de WIER daar verder aan gewerkt met onder meer een aantal wegenis- en rioleringswerken op de industrieparken te Ieper, Poperinge en Houthulst.

Het spaarbekken te Woumen, dat de industrieparken in de Westhoek van drinkwater moet voorzien, draaide gedurende 1974 op proef. De aandacht van de NMDW ging hierbij vooral naar de waterbehandeling, dit wil zeggen het drinkbaar maken van het water.

Inzake de aanleg van de autowegen Jabbeke-Veurne-Calais (A18) en E3-Veurne (A19) valt te melden dat in december 1974 de aanbesteding plaatshad voor de verkeerswisselaar te Jabbeke (A18). De grondwerken voor deze autoweg zijn reeds uitgevoerd tot Nieuwpoort. De

aanbesteding voor de wegdekken zal begin 1975 plaatsvinden. Wat de A19 betreft, zullen in 1975 ook de grondwerken van het vak Ieper-Geluwe aanbesteed worden.

Toeleveringsaktie.

De toeleveringsaktie heeft in 1974 een normaal verloop gekend. Vier edities van het trimestriële Toeleveringsbulletin zijn verschenen en werden gratis verspreid onder de bedrijven met meer dan 20 werknemers. Voor West-Vlaanderen heeft de WER het Permanent Sekretariaat toelevering waargenomen. Dit komt neer op het regelmatig doorspelen van passende informatie aan toeleveranciers en uitbesteders die reageren op de aankondigingen in het toeleveringsbulletin.

In het traditioneel kader van de Internationale Jaarbeurs te Gent heeft de 8e Toeleveringsbeurs plaatsgehad van 14 tot 29 september. Acht Westvlaamse ondernemingen hebben eraan deelgenomen. In samenwerking met Fabriplast (groep 18 van Fabrimetal) hebben de inrichters dit jaar het hoofdaksent gelegd op de plasticverwerkende nijverheid. Als aanloop daartoe had op 13 juni een bijeenkomst plaats te Brussel. De WER heeft er deelgenomen aan een debat volgend op een uiteenzetting van de heer H. Persin, sekretaris-generaal van Europlastica, met als thema 'Toekomst van de toeleveranciers uit de kunststoffensektor in België'.

Op verzoek van het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand (ESIM) heeft de WER een nota opgesteld over de toeleveringsaktie in de Vlaamse provincies. Hierin wordt de balans opgemaakt van de verwezenlijkingen en tekorten die zich in de loop van 8 jaren werking hebben gemanifesteerd. De WER heeft ook gepoogd een voorstel van vernieuwde aanpak te formuleren. Ons advies was uiteindelijk bestemd om verwerkt te worden in een samenvattende nota die het ESIM in het kader van het vierde Plan (1976-80) diende voor te leggen aan het Planbureau.

Afgevaardigden van de WER hebben een werkbezoek gebracht aan de 2e Vakbeurs Algemene Toelevering te Utrecht (13-18 mei) en MIDEEST (Marché International de la Sous-Traitance) te Lille (1-5 oktober).

Kontaktdagen 1974.

De trefdagen die in 1974 werden georganiseerd, grepen plaats zowel in binnenland als in buitenland. Ze werden opnieuw ingericht door de BDBH in samenwerking met de WER, de betrokken beroepsfederaties en de Belgische diplomatieke posten in het buitenland. Vooral volgende sektoren kwamen aan bod : de juwelen-nijverheid, de textielnijverheid, de voedingsindustrie en de meubelindustrie. Deze promotiedagen voor de uitvoer kennen steeds een ruime belangstelling en, zoals blijkt uit het hiernavolgend overzicht, neemt een niet onbelangrijk aantal Westvlaamse fabrikanten er aan deel.

Onder de talrijke exportpromotiedagen dient vooreerst de trefdag vermeld van 2 mei 1974 te Wevelgem. De kontaktdag van 1973 had de fabrikanten van juwelen uit het Kortrijkse en het Antwerpse reeds de gelegenheid geboden kennis te maken met de Britse en Ierse markt. Vorig jaar werden daarbij nog Oostenrijkse detailhandelaars, grossiers en importeurs uit de juwelenbranche naar Wevelgem uitgenodigd. Veertien fabrikanten uit het Kortrijkse en acht uit het Antwerpse stelden te Wevelgem hun nieuwste kollekties ten toon. De kontaktdag groeide

uit tot een groot sukses en talrijk zijn de bedrijven die nu Britten, Ieren of Oostenrijkers onder hun klanten tellen.

In de textielsektor werden volgende trefdagen op het getouw gezet :

op 14 en 16 mei 1974 te Manchester en te London, waar een 600-tal Britse klanten kennis maakten met Belgische fabrikanten van meubelweefsels, huislinnen, konfektie-weefsels en tapijten. Hier waren 27 Belgische bedrijven aanwezig (12 uit West-Vlaanderen) ;

een gelijkaardige kontaktdag werd op 28 november 1974 te Gent ingericht, in samenwerking met de Belgische Textielfederatie. Hier ontmoetten 24 Belgische fabrikanten van meubelweefsels en huislinnen (waarvan 11 Westvlaamse) kopers uit Denemarken, Noorwegen, Zweden en Frankrijk ; 10 fabrikanten van hoeden (3 uit West-Vlaanderen) hebben elkaar te London ontmoet op 11 november 1974 voor een andere trefdag ;

op 27 juni 1974 te Sint-Niklaas waren het 36 fabrikanten van kinderkleding (waaronder 8 uit West-Vlaanderen) die in kontakt werden gebracht met een vijftigtal kopers van warenhuizen, aankoopcentrales, kettingswinkels, grossiers en grote detaillisten uit de Duitse Bondsrepubliek, Frankrijk en Zwitserland ;

tenslotte werden op 6 september 1974 te Brussel kopers van dameskleding uit de Duitse Bondsrepubliek, Zwitserland, Oostenrijk, Zweden en Libanon uitgenodigd. Zij maakten er kennis met de jongste presentaties van 30 Belgische konfektionneurs, waarvan 3 uit West-Vlaanderen.

Voor de voedingsindustrie dient in de eerste plaats de kontaktdag van 10 september 1974 te Frankfurt vermeld, waar op een totaal van 56 Belgische bedrijven er zes uit West-Vlaanderen kwamen. Gelijkaardige initiatieven voor de voedingsindustrie vonden plaats te Frankrijk (Bordeaux) en Groot-Brittannië (Bradford).

Ter gelegenheid van de biënnale voor woonkreativiteit ' Interieur 74 ' heeft de BDBH een groep designers, binnenhuisarchitekten en kopers uit de Duitse Bondsrepubliek voor een bezoek aan deze tentoonstelling te Kortrijk uitgenodigd.

Ook werden, in samenwerking met de Belgische ambassade te Stockholm, een twintigtal Zweedse kopers uitgenodigd naar de 37e Internationale Vakbeurs van het Meubel te Brussel.

Er dient nog vermeld dat een kontaktdag voor Belgische fabrikanten van kosmetika, hygiënische produkten, toilet-artikelen en zepen werd georganiseerd in samenwerking met de Belgische Vereniging voor Kosmetika en Hygiënische Produkten. De trefdag vond plaats te Brussel op 26 september 1974. Er waren kopers uit Groot-Brittannië, de Duitse Bondsrepubliek en Nederland aanwezig.

Zitdagen in de Westhoek en Tielt.

De reeks konferenties voor het bedrijfsleven, die de WER in 1973 in samenwerking met de industrie-kernen van de Westhoek en Tielt organiseerde, werd in 1974 verdergezet.

Voor de industrie-kernen Diksmuide en Veurne greep op 29 maart 1974 een conferentie plaats op het stadhuis te Diksmuide. Voor de kernen Ieper, Poperinge en Menen gebeurde dit op 5 april te Ieper en voor het Tieltsse op 23 april te Tielt.

Het thema van de bijeenkomsten te Diksmuide en te Ieper was : de relaties tussen het bedrijfsleven en het

technisch onderwijs. Teneinde dit onderwerp op een zo levendig mogelijke manier naar voren te brengen, werd een paneelgesprek georganiseerd onder leiding van Dr. O. Vanneste. Hieraan namen verder deel : de heer O. Claerbout, inspekteur van het technisch onderwijs, de heer J. Mennes, directeur van Vesdre-Escaut nv te Veurne en de heren R. Van Houtte en A. Vandoorne, directeur van de plaatselijke RVA-afdeling, respectievelijk te Oostende en te Ieper.

Tijdens de uiteenzettingen en discussies kwam vooral de noodzaak tot een beter en regelmatig contact tussen het onderwijs en het bedrijfsleven tot uiting.

Aan de bijeenkomsten te Diksmuide en te Ieper namen in totaal 60 personen deel, 37 uit het bedrijfsleven en 23 uit het technisch onderwijs.

De bijeenkomst te Tielt handelde over de problematiek van de milieuverontreiniging en de weerslag van de reglementering terzake op de industrie. Dr. S. Beernaert, hoofd van de afdeling milieuzorg van het WES, gaf een overzicht van de wetten en besluiten die van toepassing zijn. Deze conferentie werd bijgewoond door 21 personen uit het bedrijfsleven.

Tijdens de tweede helft van 1974 organiseerde de WER, in samenwerking met de respectievelijke stadsbesturen, een zitdag op het stadhuis te Diksmuide (6 december), Veurne (6 december) en Tielt (10 december). Op deze zittingen was een stafmedewerker van de WER ter beschikking van de plaatselijke industriëlen. Verschillende bedrijfsleiders namen deze gelegenheid te baat om een aantal expansieproblemen aan de WER voor te leggen. De zitdag te Poperinge, waaraan de plaatselijke handelskamer zijn medewerking verleent, is voorzien in januari 1975.

Infrastructuur.

Sinds enkele jaren zet de WER zich actief in voor de aanpassing van de economische basisinfrastructuur in functie van de economische expansie die werd bereikt tijdens de jongste vijftien jaar en de behoeften die zich stellen voor morgen. Deze inspanningen worden geleverd via zeer uiteenlopende kanalen gaande van medewerking aan de vijfjarenplannen, de jaarlijkse infrastructuurprogramma's, schriftelijke en mondelinge contacten met de departementen, ministeriële overheden, tot voordrachten, WER-publikaties en andere.

Met het oog op de middellange termijnontwikkeling werd, zoals boven reeds werd vermeld, door de WER in het raam van de opmaak van de beleidsopties voor het plan 1976-80 de infrastructurale behoeften aan de centrale overheid kenbaar gemaakt. Dit gebeurde in nauwe samenwerking met de ambtenaren van gedeconcentreerde afdelingen van het Departement van Openbare Werken, de havenbedrijven, de Interkommunale Verenigingen en de lokale besturen. De WER-voorstellen die via de GERV aan de centrale overheid werden overgemaakt, hebben betrekking op de rubrieken industrieterreinen, de autowegen, de wegen (onafgezien het uitvoerend organisme), de waterwegen, de havens, de spoorwegen, de luchthavens, de pijpleidingen, toeristische infrastructuur, leefmilieu en watervoorziening, stadskernvernieuwing, enz.

In verband met de infrastructurale ontwikkeling op middellange termijn werd in 1974 verder doorgegaan met het onderzoek en de contacten voor de bevoorrading vanuit Zeebrugge van het Achterland (in binnen- en buitenland) inzake vloeibare en vaste grondstoffen via pijpleidingen.

Door administratieve moeilijkheden en financieringsproblemen kende de aangekondigde studie betreffende de energiefunctie van de haven van Zeebrugge en de technisch-economische aspecten van de mogelijke maritieme industrialiseringsprocessen, de benodigde infrastructuur en haar gevolgen van allerlei aard op de regio (urbanistisch, ekologisch, infrastruktureel, toeristisch) een jaar vertraging. Het studiesyndikaat Symarindus (waarvan de Dienst voor Nijverheidsbevordering en de WER de leden zijn) zal in het voorjaar van 1975 definitief aanvang nemen met deze studie. Intussen laat een tweede studiesyndikaat, Symarinfra, zich in met de maritieme infrastrukturele onderbouw van de haven. De studie uit te voeren in het raam van Symarindus, zal in de loop van 1975 een duidelijker inzicht geven van de problematiek en kan op deze wijze het beleid beïnvloeden.

Spijts de vermelde vertraging en de moeilijkheden omtrent de maritieme sluis te Zeebrugge, werden in 1974 een aantal belangrijke infrastruktuurwerken te Zeebrugge aanbesteed. Het belangrijkste was wel de bouw van een kaaimuur aan het containerdok in de achterhaven (849 mln fr.). Verder is de bouw van buisvormige dukdalven aan Car-ferry I (21 mln fr.) te vermelden.

De WER drong eind 1974 aan bij de heer G. Defraigne, Minister van Openbare Werken, voor de hervatting van de sluiswerken te Zeebrugge. Tevens heeft zij aandacht gevraagd voor de verdere uitvoering van het achtjarenplan van de haven van Zeebrugge. Sinds twee jaar zijn de werken aan de sluis onderbroken. De uitzonderlijke ligging van de haven van Zeebrugge tegenover het industriële hart van Europa en de schaarse industrieterreinen in Europa die zullen ontsloten worden voor schepen van 125.000 ton, vormen voor gans West-Vlaanderen een uitzonderlijke troef. De vragen om inlichtingen betreffende vestigingsmogelijkheden wijzen op een grote belangstelling ; daar echter op heden geen datum kan vooropgesteld worden inzake beëindiging van de sluis, gaat deze belangstelling verloren en wordt ook de reputatie van ons land aangetast.

Te Zeebrugge kwamen in 1974 opnieuw twee scheepvaartlijnen tot stand : (a) de containerdienst Zeebrugge-Tilbury van European Unit Routes (EUR) met 3 aanlegbeurten per week en (b) de carferrydienst Zeebrugge-Felixstowe van Atlantic Steam Navigation Company (dochtermaatschappij van European Ferries) die 13 afvaarten per week verzekert. De carferrydienst van de rederij North Sea Ferries tussen Zeebrugge en Hull werd sedert midden juni 1974 uitgebreid voor passagiersverkeer en werd op 19 december een dagelijkse dienst.

Ook in de haven van Oostende werden een aantal infrastruktuurwerken aanbesteed in 1974. Het belangrijkste betreft de bouw van het nieuw visserijdok (91 mln fr.).

De haven van Nieuwpoort kwam in 1974 opnieuw in het daglicht. De bouw van de kaaimuur op de noordelijke oever van de havengeul en de aanleg van de 1ste faze van de jachthaven in de havengeul (rechteroever) kenden een voltooiing. In 1974 werd overgegaan tot de aanbesteding van de tweede faze van de bouw van de nieuwe jachthaven in de havengeul (52 mln fr.).

Een tweede luik van de infrastruktuurverbetering betreft de autowegen. Het verlopen jaar was zeker niet gunstig voor West-Vlaanderen. Via de IVAW werden er voor de autowegendriehoek van West-Vlaanderen slechts 2 belangrijke aanbestedingen gerealiseerd, met name het knooppunt van de autowegen Brussel-Oostende en Jabbeke-Calais (200 mln fr.) en verder het bouwen van een brug onder de spoorweg Brussel-Oostende op de

expressweg 905. In de tweede helft van 1974 werd door het Wegenfonds overgegaan tot de aanbesteding van de verbreding van het vak Aalter-Jabbeke, richting Oostende, van de autosnelweg E5.

In 1974 werden eveneens twee gedeelten van de ring rond Kortrijk (Concessie E3) geheel of gedeeltelijk toegankelijk voor het verkeer.

Het primair wegennet onderging in 1974 een verdere vernieuwing (o.m. ring rond Ieper en ring rond Poperinge en Jabbeke-De Haan). De beperking van de overheidsuitgaven en de stijging van de kosten hadden echter voor gevolg dat het aanvankelijk programma slechts zeer gedeeltelijk kon worden uitgevoerd. De meeste uitgevoerde werken, ook deze van de provinciale overheid, beperkten zich tot de onderhoudswerken.

Op het vlak van de waterwegen werd er in 1974, in tegenstelling met 1973, een duidelijke vooruitgang geboekt met de modernisering van de Leie en Bijkanalen. Een aantal belangrijke werken werden in 1974 aanbesteed, zoals de afbraak van de sluis en brug te Deinze met de verbreding en verdieping van het vak Noorderwal-Deinze Sluis, de bouw van een nieuwe brug ter hoogte van de uitgebroken sluis te Deinze, de nieuwe sluis van Komen, moderniseringswerken langs de elektrische centrale te Harelbeke, en de bouw van de sluis op het kanaal Kortrijk-Bossuit.

Het kanaal Roeselare-Leie is praktisch herschapen in één grote bouwplaats. Tussen Kachtem en Ooigem (circa 12 km) zijn er momenteel 100 aannemingen aan de gang die samen ongeveer 510 mln fr. vertegenwoordigen. De belangrijke aannemingen zijn de verbredingswerken langs de industriezone Mandeldal te Izegem-Kachtem en het bouwen van de brug over het kanaal met het viadukt over de spoorweg dwars door het centrum van de stad Izegem. Pas wanneer dit werk beëindigd zal zijn (medio 1976) zal Izegem bereikbaar worden voor de 1.350 tonschepen vanuit de Leie. Voor wat de aansluiting met de haven van Roeselare betreft, moeten wij melding maken van de goedgekeurde aanbesteding ten aanzien van de infrastructuurwerken voor de industriezone De Pilders die een kanaalverbreding over 1,1 km omvat.

Voegen we er nog aan toe dat de moderniseringswerken op de Leie en Bijkanalen in belangrijke mate bijdragen tot het verminderen van de overstromingen langs de Leie.

Inzake luchtverkeer is slechts de nieuwe luchtlijn Oostende-Gatwick te vermelden ; deze lijn wordt door Sabena en Danair gezamenlijk uitgebaut.

De WER heeft in 1974 de verlenging van de bestaande startbaan bepleit bij de centrale overheid, het WES heeft terzake een micro-ekonomische rendabiliteitsstudie opgemaakt.

De werking van de WER ten aanzien van de infrastructuurwerken is evenwel ruimer dan hierboven werd geschetst. De andere facetten zijn, ofschoon minder sprekend, niettemin van betekenis. Hierbij denken wij aan de veelvuldige besprekingen waaraan de WER participeert in de schoot van de Gewestelijke Ekonomische Raad voor Vlaanderen, ministeriële werkgroepen, provinciale werkgroepen, de Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen, enz. Daarenboven verleende de WER op regelde tijdstippen advies aan de provinciale, de gemeentelijke en de interkommunale overheid, betreffende de infrastrukturele aangelegenheden. De uitbouw van de werkterreinen onder welke vorm ook, zijn een permanent werkterrein van de WER.

Toerisme.

Reeds sinds meerdere jaren wordt door de WER sterk aangedrongen op de vernieuwing van de toeristische infrastructuur aan de Kust. Dit geldt zowel voor de privé-infrastructuur als de publieke infrastructuur. De modernisering en vernieuwing verloopt zeer moeizaam. Een onvoldoende interesse van de centrale overheid voor de toeristische sektor is hieraan niet vreemd. Toch is de WER erin geslaagd in de beleidsopties voor het plan 1976-80 een afzonderlijke rubriek te weerhouden. Hierdoor wordt de sektor toerisme voor het eerst opgenomen in een Belgisch vijfjarenplan.

In 1973 stonden de kampeerinrichtingen centraal in het geheel van de gewenste modernisering. Een actieve medewerking werd verleend aan de Provinciale Werkgroep ter Modernisering van de Kampeerinrichtingen, ingesteld en voorgezeten door de heer P. Monballyu, Bestendig Afgevaardigde en Voorzitter van de Raad van Beheer WER. In 1974 werd op basis van het intussen uitgebracht rapport menigmaal gereageerd tegen de onvolkomenheden en zwakheden die de Koninklijke Besluiten en ministeriële omzendbrieven met betrekking tot het kampeerwezen inhouden. Meerdere oplossingen die op nationaal vlak worden opgedrongen, zijn ongelukkig en getuigen van onvoldoende kennis van de problematiek of zijn niet aangepast aan de specifieke situatie van de Belgische Kust. De hoop blijft bestaan dat 1975 een definitieve oplossing brengt voor een probleem dat nadelig is voor de kampeerder, de Belgische Kust en op langere termijn voor de kampeeruitbater.

Inzake de modernisering van het kampeerwezen is er evenwel een belangrijk lichtpunt te noemen. In 1974 werd door de WITAB beslist circa 37 ha te verwerven te Wenduine en uit te rusten als kampeerzone. De gerechtelijke procedure om de grond te verwerven, kende reeds een aanvang en de dossiers om de aanbesteding van de werken de laten gebeuren, liggen klaar. Dit betekent een eerste stap tot het zo noodzakelijk kampeergrondbeleid. De WITAB is op het huidig ogenblik ook actief te Nieuwpoort en Westende. Wellicht zullen ook daar in 1975 de eerste werkzaamheden een aanvang kunnen nemen.

De moeilijkheden omtrent de oprichting van de toeristische recreatieparken die zich reeds in 1973 aftekenden, hebben in 1974 nog scherpere vormen aangenomen. Hiervoor zijn twee redenen. Primo betekenden de budgettaire maatregelen een domper op de realisatie. In de tweede plaats rezen allerlei misverstanden i.v.m. de toeristische recreatieparken. Het is evenwel onjuist dat het idee van de toeristische recreatieparken wordt verlaten. De WER hoopt, samen met Westtoerisme, dat er in 1975 opnieuw beweging komt rond de toeristische recreatieparken.

De WER kon midden 1974, in samenwerking met het stadsbestuur van Knokke-Heist, de oprichting van een hotel-instituut voor thalassotherapie te Knokke-Heist aankondigen. Dit instituut wordt opgericht door de Belgische Cethab nv en zal gevestigd zijn op de terreinen van de huidige La Réserve.

Cethab nv zal te Knokke-Heist overgaan tot de investering van 220 mln fr. voor de realisatie van een hotel (80 additionele kamers) en een Instituut voor Thalassotherapie (inclusief zwembad). Daarenboven wordt de bestaande inrichting La Réserve met zijn 40 kamers geïncorporeerd in het Hotel-Instituut voor Thalassotherapie. Hierdoor zal het nieuwe hotel 120 kamers tellen. Deze inrichting zal een werkgelegenheid bieden aan circa 140 personen waarvan

een groot aantal hoog gekwalificeerde krachten. De werken namen in de herfst van 1974 een aanvang en het Instituut voor Thalassotherapie zal operationeel zijn in 1975.

De realisatie van dit projekt werd in de hand gewerkt door de initiatieven en de actieve steun van het stadsbestuur van Knokke-Heist. De stad Knokke-Heist stelt met de medewerking van het Gemeentekrediet van België, en met de nodige waarborgen, een lening ter beschikking van Cethab nv.

De Westvlaamse Economische Raad was actief betrokken bij de totstandkoming van dit projekt, dit in verband met de conceptie, de financiering en als bindteken tussen Cethab nv, enerzijds, en de centrale overheid en het stadsbestuur van Knokke-Heist, anderzijds.

De WER was in 1974 eveneens betrokken in een viertal andere hotel-projekten aan de Kust. Een ervan betrof een uitbreiding van een bestaande inrichting en zal wellicht in 1975 zijn uitvoering kennen.

Ten aanzien van de hotelsektor kende de WER in 1974 nog twee andere werkterreinen. In de eerste plaats werd bij de centrale overheid herhaaldelijk aangedrongen voor een aanpassing van de economische expansiewetgeving voor de toeristische sektor en dan inzonder voor het hotelwezen. De speciale werkgroep, belast door het MKESK, kwam klaar met een aantal voorstellen van modaliteiten van de steunverlening. Het anti-inflatiebeleid heeft echter de definitieve beslissing uitgesteld. In de tweede plaats kwam de WER tot een principiële akkoord met de stadsbesturen van Knokke-Heist en De Panne ter oprichting van een hotelzone. Wellicht zullen in 1975 de hotelzones een definitief beslag krijgen. Dit zal de inplanting van nieuwe inrichtingen mogelijk maken.

Traditiegetrouw waren de contacten met het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme en met Westtoerisme bijzonder veelvuldig. Deze contacten zijn van zeer uiteenlopende aard. Ten aanzien van Westtoerisme verleende de WER op actieve wijze zijn medewerking aan de Commissie Relance en Public Relations, de Commissie Folders, de Commissie Klassifikatie Appartementen en Villa's en de toeristische promotiewerkgroep Westhoek. Het WES voorzag eveneens in 1974 in de opmaak van een sleutel ter financiering van de pool voor de binnenlandse publiciteit.

In samenwerking met Westtoerisme werden er in 1974 speciale akties ondernomen in verband met de expansiewetgeving ten aanzien van de hotelsektor, de toeristische infrastructuur, de vakantiespreiding en de bescherming van de kustlijn (zeewering).

De contacten met de toeristische sektor waren echter niet enkel beperkt tot de publieke sektor. De contacten van de WER/WES met de privé-sektor waren ook in 1974 zeer intens, en van zeer uiteenlopende aard zowel inzake de logiesvormen, de toeristisch-rekreatieve bedrijven, als inzake de bedrijfseconomische aangelegenheden.

De interkommunale verenigingen.

De door de WER/WES voorgestelde opties, worden in West-Vlaanderen omgezet in konkrete realisaties door de bestaande interkommunale verenigingen met regionaal-economische inslag. De WER/WES is bij deze realisaties betrokken langs de vertegenwoordiging in de bestuursorganen en langs de studie en de uitgebrachte adviezen.

WIH

Eind 1974 waren er 99 gemeenten of gedeelten van (gefusioneerde) gemeenten aangesloten bij de WIH. Dit cijfer bleef onveranderd tegenover 1973. De betrokken bevolking beloopt 742.194 inwoners, wat 69,6 % betekent van de provincie West-Vlaanderen en 88,4 % van het potentieel aktieveld.

Sinds haar ontstaan heeft de WIH in totaal ongeveer 690 ha grond verworven. Eind 1974 had zij daarvan nog ongeveer 432 ha in haar bezit. Er werden ongeveer 100 ha grond aangekocht in 1974 en 34 ha verkocht. 13,5 ha gingen naar bouwmaatschappijen en instellingen van openbaar nut, 3,5 ha naar gemeenten, 0,1 ha naar privé-personen als niet-uitgeruste grond en 17 ha naar privé-personen voor individuele woningbouw. In totaal vertegenwoordigen deze laatste 294 percelen. De belangrijkste verkopen gingen door de Knokke-Heist, Oostwinkel, Eernegem ('s Gravendriessche), Elverdinge (Warandedreef), Roeselare, Veurne en Wingene.

WIER

Eind 1974 waren er 62 gemeenten of gedeelten van (gefusioneerde) gemeenten aangesloten bij de WIER. Dit betekent een status quo tegenover 1973. In totaal woonden er 592.563 inwoners in deze gemeenten, wat 55,6 % van de bevolking van de provincie betekent en 70,6 % van het potentieel werkgebied van de WIER.

De WIER verwierf in het jaar 1974 een oppervlakte van 83 ha ; de verkoop beliep circa 146 ha en geschiedde op 22 industrieparken en ambachtelijke zones en had betrekking op de vestiging en/of uitbreiding van 80 bedrijven. Sinds haar ontstaan in 1964 heeft de WIER aldus reeds 1.239 ha industriegronden verworven en 361 ha doorverkocht voor inname door industriële en ambachtelijke vestigingen.

Inzake uitrustingswerken kan vermeld worden dat thans reeds voor ongeveer 450 mln fr. werken werden uitgevoerd en dat voor ruim 500 mln fr. werken in uitvoering en/of reeds definitief ontworpen zijn.

WITAB

Eind 1974 waren er 116 gemeenten of gedeelten van (gefusioneerde) gemeenten aangesloten bij de WITAB, tegenover 113 in 1973. Deze gemeenten vertegenwoordigen 644.795 inwoners, wat 60,5 % van de totale bevolking vertegenwoordigt in West-Vlaanderen of 76,8 % van de bevolking van het werkingsgebied van de WITAB.

Het probleem van de huisvuilverwerking, dat reeds de vorige jaren was ingezet, had ook in 1974 de aandacht van de WITAB.

Zes van de zeven specifieke interkommunale verenigingen die in West-Vlaanderen moesten worden opgericht, zijn opgericht en worden een na een operationeel.

Inzake technische uitrusting staat Izegem het verst. De indienststelling wordt daar voorzien voor medio 1975 ; Roeselare zal volgen, aangezien de bouwwerken en de elektro-mechanische uitrusting daar reeds aangevat werden. Voor Oostende, Veurne, Brugge en Menen is de bundel voor de elektro-mechanische uitrusting reeds voor goedkeuring aan de betrokken minister voorgelegd, terwijl voor Ieper-Poperinge de studie van het projekt aangevat is.

Inzake zwembaden van het type WITAB werd in 1974 het overdekt zwembad (15 x 25 m) van Izegem geopend.

Daaraan palend zal een olympisch bad gebouwd worden. De werken aan het zwembad van Ieper vorderen goed en men hoopt het bad te kunnen openstellen voor het publiek in april 1975.

Voor het zwembad van Middelkerke ging de eerstesteenlegging door op 30 november 1974. De werken zijn volop aan de gang. Door de gemeente Oostkamp werd beslist een sportcomplex (zwembad en sporthal, type B) te bouwen.

De door de WITAB en Leiedal uitgeschreven offerte-vraag inzake de bouw van sporthallen kende veel sukses.

In 1974 startten de gemeenten Gits, Geluwe en Wingene met de werken. Moorslede, Lichtervelde, Kortemark, Gistel, Ieper, Klemskerke en Ichtegem beslisten in 1974 de werken aan te vatten in 1975.

Bij het waterwinningsgebied van de Blankaart is het kollektorensysteem met bijhorende pompgemalen en zuiveringsinstallatie toevertrouwd aan de WITAB. De kollektoren zijn volledig uitgevoerd en de pompgemalen zijn in uitvoering. Het zuiveringsstation, dat ook de afvalwaters van Diksmuide zal behandelen, wordt begin 1975 aanbesteed.

In 1974 was de WITAB urbanist voor 91 gemeenten, tegenover 71 gemeenten in 1973.

LEIEDAL

Eind 1973 telde Leiedal 36 aangesloten gemeenten met een totale bevolking van 223.018 inwoners, dit is 21 % van de bevolking van West-Vlaanderen en 83 % van de bevolking van het arrondissement Kortrijk.

In 1974 werden in de industrieparken van Leiedal 51 ha gronden aangekocht en 30 ha verkocht aan 18 nieuwe en 11 uitbreidende bedrijven. Een globaal overzicht vanaf 1960 toont dat reeds 478 ha aangekocht en na uitrusting reeds 257 ha industriegrond verkocht werden.

Tijdens het voorbije jaar werden uitrustingswerken uitgevoerd in de industrieparken Vichte, Harelbeke-E3 en Gullegem-Moorsele. Met het beëindigen van de aanleg van de spooraftakking naar het industriepark Harelbeke-E3, was de realisatie van dit terrein voltooid.

In de woonzones van Leiedal werden in 1974 25 ha gronden aangekocht ; 4,5 ha werden verkocht onder de vorm van 72 private kavels.

De totaalcijfers sedert 1960 zien er dan als volgt uit : aankoop van gronden 133 ha — verkoop 38 ha. Te Moorsele (overheule) kwam de ruwbouw van 18 woningen klaar en te Zwevegem (Stedestraat) werd de bouw van 16 woningen aangevat. In de woonzones te Marke (Ter Doenaert) en te Vichte (Lendedreef), werden in 1974 de uitrustingswerken voltooid, te Bavikhove ('t Koekske) werden de uitrustingswerken gestart.

Voor de aanleg van het recreatiecentrum De Gavers op het grondgebied van Harelbeke en Deerlijk werden verschillende besprekingen gevoerd met het Provinciaal Bestuur met het oog op de verdere aanleg en uitbouw. Zeven bijkomende ha grond werden in de loop van 1974 aangekocht door Leiedal ; dit brengt het totaalcijfer per 31 december 1974 op 30 ha.

De urbanistische dienst telde einde 1974 32 aangesloten gemeenten waarvoor Leiedal stedenbouwkundige plannen opmaakt, adviezen verstrekt inzake bouw- en verkavelingsaanvragen en bijstand verleent voor elke urbanistische aangelegenheid.

In 1974 kwam ook het sportcomplex van Kortrijk, door Leiedal gebouwd, klaar. Dit complex behelst een zwembad en een sporthalle. Beide realisaties situeren zich in het kader van de offertewedstrijden WITAB-Leiedal. De sporthalle te Kortrijk is de eerste realisatie onder die vorm in de provincie. In Heule werd gestart met de bouw van een sporthalle, en de gemeenten Bissegem en Gullegem beslisten eveneens in 1974 om een sporthalle type B door Leiedal te laten bouwen.

Samenwerking van de GERV en de Provinciale Economische Raden.

De heer P. Monballyu, Voorzitter van de Raad van Beheer van de WER, en Dr. O. Vanneste, directeur, woonden als lid de bijeenkomsten bij van de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen (GERV). Daarenboven verleende de WER zijn medewerking aan meerdere commissies opgericht in de schoot van de GERV.

De directeuren van de Provinciale Economische Raden werden in de loop van 1974 regelmatig bijeengeroepen door de heer L. Dhoore, Staatssecretaris voor Vlaamse Streekeconomie.

Het Kollege van de Directeuren van de Provinciale Economische Raden van het Vlaamse land kwam eveneens op geregelde tijdstippen bijeen. Deze bijeenkomsten gaven aanleiding tot het voorbereiden van gemeenschappelijke standpunten voor de respectievelijke Raden van Beheer.

Samenwerking met buurlanden.

De regionale commissie West-Vlaanderen - Henegouwen - Nord -Pas-de-Calais kwam te Bergen bijeen op 3 december 1974. Op deze vergadering werd door de subwerkgroep Métropole Nord - Belgisch grensgebied Tertiaire uitbouw verslag uitgebracht over de werkzaamheden en een synteserapport voorgelegd. Er werd tevens verslag uitgebracht over de werkzaamheden van de technische werkgroep Verkeer.

Op 19 december had een bespreking plaats met vertegenwoordigers van de Provinciale Planologische Dienst Zeeland in verband met de harmonisatie van de ruimtelijke ordening in het grensgebied West-Vlaanderen - Zeeuws-Vlaanderen.

Externe Relaties.

In 1974 heeft de WER opnieuw een zeer grote inspanning geleverd inzake voorlichting van de bevolking.

De jaarlijkse algemene vergadering liet toe de economische toestand van West-Vlaanderen grondig te analyseren. Het uitgewerkte overzicht van de toestand verscheen in gedrukte vorm in het jaarverslag 1973, dat in mei 1974 werd gepubliceerd.

Inzake voorbereide persinformatie verschenen er 32 persnota's. Acht daarvan waren gewijd aan de Volkstelling 1970. Langs de pers werd door de WER een stelling ingenomen inzake de regionale opties voor het plan 1976-80, de sluiswerken te Zeebrugge en de nood aan een economische relance. Enkele nota's waren gewijd aan nieuwe vestigingen, de buitenlandse investeringen en de ontwikkelingsamenwerking, alsook aan de studies van het WES op gebied van toerisme en milieubescherming.

Een gedeelte van de informatie inzake toerisme werd opnieuw langs Westtoerisme verspreid. Er verschenen 5 persnota's en Dr. N. Vanhove kon bij herhaling de

toeristische evolutie en het toeristisch beleid toelichten op perskonferenties van Westtoerisme.

Er werd medewerking verleend aan 25 voorlichtingsvergaderingen georganiseerd door de Provinciale Overheid in verband met de waterzuivering in West-Vlaanderen.

De dokumentatiedienst werd overstelpt met vragen over de jongste algemene telling en dit in afwachting dat de diverse gegevens door het NIS zelf zullen gepubliceerd worden. Gezien deze grote vraag publiceerde het WES zelf een boekdeel met tien tabellen per gemeente ; op deze wijze zal de vraag naar primaire inlichtingen in 1975 ten dele kunnen ondervangen worden.

Samen met de Provinciale Kultuurdienst, de Westvlaamse interkommunale verenigingen en enkele grote en middelgrote steden verzorgde de afdeling externe relaties van de WER een gedeelte van de tentoonstelling ' West-Vlaanderen ' in de Passage 44 te Brussel, gedurende de zomerperiode. Een reeks bijdragen werd eveneens geschreven voor de krant-ad-hoc : ' Dit is West-Vlaanderen '.

Het tijdschrift ' West-Vlaanderen Werkt ' kende zijn 16e jaargang en publiceerde 236 bladzijden tekst. Het bevatte naast 4 editoriaals, 14 artikelen, waarvan 7 in het Dossier ' West-Vlaanderen in de Volkstelling '.

In de reeks ' Facetten van West-Vlaanderen ' verscheen het nummer 5 van de hand van Dr. S. Beernaert over ' De waterverontreiniging van de binnenwaters van Midden- en Oostkust '. Dit werk is het tweede van de drie die over de waterzuivering in West-Vlaanderen zullen worden gepubliceerd.

De boekenreeks van het WES werd aangevuld met een 23e boek ' De Westvlaamse gemeenten in de Volkstelling 1970 - Statistische tabellen '.

In opdracht van Apzi (Groepering van Verenigingen voor Zeehavenbelangen van de haven van Zeebrugge) tenslotte wordt het redaktiesekretariaat van een public-

relationblad ' Zeebrugge News ' waargenomen door de heer D. Sanders, redaktiesekretaris van West-Vlaanderen Werkt. ' Zeebrugge News ' startte in oktober 1974 ; het is tweemaandelijks en kende twee nummers in 1974.

Voordrachten.

In de loop van 1974 werden 55 voordrachten gehouden over zeer diverse onderwerpen in verband met het sociaal-economisch gebeuren in de provincie.

Dr. O. Vanneste sprak te Beauvoorde, Brugge (4 x), Kortrijk, Oostende, Roeselare (2 x), St.-Niklaas, Torhout en Wenduine (2 x).

Dr. N. Vanhove sprak te Antwerpen (2 x), Brugge (3 x), Brussel (2 x), Nieuwpoort en Oostende.

Dr. J. Theys sprak te Brugge, Loppem, Oostende (2 x), Tielt en Westkapelle.

Dr. S. Beernaert sprak te Brugge (4 x), Diksmuide, Gent (3 x), Kortrijk, Roeselare en Tielt.

De heer P. Verhaeghe sprak te Brugge, Ieper, Koekelare, Marke, Torhout, Westouter en Wevelgem.

De heer L. Vermandere sprak te Marke en te Tielt.

De heer P. Boerjan sprak te Brugge (2 x).

De heer H. Van Reybrouck sprak te Brugge.

De heer J. Hemschoote sprak te Oostende, Brugge (2 x) en te St.-Joris-ten-Distel.

Verder werden op geregelde tijdstippen spreekbeurten gehouden rond actuele problemen voor de radio en werden interviews afgenomen van Dr. O. Vanneste en Dr. N. Vanhove voor radio- en televisie-uitzendingen.

Medewerking aan tijdschriften.

Dr. Ec. O. Vanneste

' Twistappel Zeebrugge, België's Havenvoorpoort ', in : *Het Laatste Nieuws*, 1.4.74.

' Waarom die mastodont van een sluis ', in : *Het Laatste Nieuws*, 2.4.74.

' Stelselmatige ontsluiting Kuststreek brengt meer gevarieerde welvaart ', in : *Vlaamse Kust, Speciaal nummer van de Financieel Economische Tidskrift*, 9.5.1974.

' Vingt ans de travail opiniâtre du Westvlaamse Economische Raad ', in : *L'Echo de la Bourse*, 5.12.74.

Dr. Ec. N. Vanhove

' Onze Kust bezit onvervangbare troeven ', in : *Vlaamse Kust, Speciaal nummer van de Financieel Economische Tidskrift*, 9.5.74.

Lic. Ec. P. Boerjan

' Measuring attitudes for tourist marketing strategies ', in : *The Tourist Review*, Bern, nr 3, 1974, blz. 86-93.

Doorstroming.

Sinds haar ontstaan is de WER bij de werking van talrijke overheidslichamen, ontwikkelingsorganen en verenigingen betrokken via advies en deelname aan beheer of commissies. Dank zij deze kanalen kan het studie-, conceptie- en promotiewerk van de WER breed worden uitgedragen en meteen ook bevruchtend werken.

De aanwezigheid van de WER in deze talrijke commissies laat ook toe de staf te confronteren met de dagelijkse problematiek op vele terreinen van de overheids- en privé-sektor.

Beheer interkommunale verenigingen, parastatalen en GERV

Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen, Algemene Raad.
Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen, Commissie plan 1976-80 (Brussel).
Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen, Commissie Autowegen (Brussel).
Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen, Commissie Spoorwegen (Brussel).
Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen, Commissie Pijpleidingen (Brussel).
Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen, Commissie Luchthavens (Brussel).
Leiedal sv, vertegenwoordigd in Directiecomitee en Raad van Beheer (Kortrijk).
Westvlaamse Interkommunale voor Economische Expansie en Rekonversie, Adviseur Raad van Beheer, lid Directiecomitee (Brugge).
Westvlaamse Interkommunale voor Huisvestingsbeleid, Adviseur Raad van Beheer en Directiecomitee (Brugge).
Westvlaamse Interkommunale voor Technisch Advies en Bijstand, Adviseur Raad van Beheer en Directiecomitee (Brugge).
Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen, Raad van Beheer, Vast Komitee en Commercieel Komitee (Brugge).
Westvlaamse Vereniging voor de Vrije Tijd, Raad van Beheer (Brugge).
Handel en Nijverheid - Public Relations, BDBH (Brussel).

Beheer en advies aan onderwijsinstellingen.

Hoger Technisch Instituut, Inrichtend Komitee (Brugge).
Instituut voor Psychologische en Sociale Studiën, Inrichtend Komitee (Kortrijk).
Katholieke Universiteit Leuven, Afdeling Kortrijk, Beheerskomitee en Bureau van Komitee (Kortrijk).
Post-universitair Centrum voor Bedrijfsbeheer, Raad van Beheer (Kortrijk).
Docentenraad Europakollege (Brugge).
School voor Bestuursrecht (Brugge).
Vormingsinstituut KMO (Brugge).
Konsultatieve Raad Seminarie Produktiviteit RUG (Gent).

Kommissies in verband met ruimtelijke ordening en transport.

Nationale Commissie voor de Ruimtelijke Ordening (Brussel).
Nationale Commissie Coördinatie Vervoerbeleid.

Kommissie in verband met ontwikkelingswerk.

Werkgroep Buitenlandse Investerings, Staatssecretariaat Streekeconomie.
Provinciale Commissie voor de Zeevisserij (Brugge).
Commissie voor de Westhoek (Brugge).
Werkgroep Streekanimatie (Brugge).
Volkshogeschool De Blankaart, Algemene Raad (Woumen).
Westvlaams Agrarisch Vormingsinstituut, Raad van Beheer (Brugge).
Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, Commissie voor Advies (Brugge).

Provinciale Commissie voor de herstructurering van gemeenten in West-Vlaanderen (Brugge).
Gewestelijk subkomitee voor Tewerkstelling, Brugge-Oostende.
Konferentie voor de Ruimtelijke Ordening in Noord-West-Europa (Brugge).
Gewestelijk Komitee voor de Huisvesting West-Vlaanderen (Brugge).
Studiecomitee Leie en Bijkanalen (Kortrijk).
Kontaktcentrum Bedrijfsleven-Onderwijs (CBO-West-Vlaanderen) (Brugge).
Provinciale Coördinatiecommissie voor waterproblemen (Brugge).
Provinciale Commissie afbakening kleizones (Brugge).
Provinciale Commissie Zandontginningen (Brugge).
APZI (Association Port of Zeebrugge Interests).
Werkgroep Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw.
Gemeentelijke Landbouwkommissie, Stad Brugge (Brugge).
Commissie voor advies Ruilverkaveling, St.-Baafs-Vijve (Wakken).
Commissie voor advies Ruilverkaveling Oostrozebeke.
Commissie voor Brandbeveiliging (Brugge).
Commissie Westvlaamse Textieldagen (Kortrijk).

Kommissies in verband met leefmilieu.

Nationale Commissie Industriële Ekologie, Staatssecretariaat voor Streekeconomie (Brussel).
Provinciale Werkgroep Leefmilieu-Afvalwaters (Brugge).
Provinciale Werkgroep Industriële Vestigingen (Brugge).
Werkgroep Biologische verwerking van varkensmest (Brugge).
Nationale Werkgroep Reglementering en verwerking van vaste afvalstoffen, Ministerie van Volksgezondheid (Brussel).
Nationaal Bestuurskomitee van de administratieve kerngroep voor de waterbedeling, Ministerie van Volksgezondheid (Brussel).
Nationale Adviesraad voor het Leefmilieu, Staatssecretariaat voor het leefmilieu (Brussel). (Sekties : luchtverontreiniging, waterverontreiniging, vaste afvalstoffen, socio-economische problemen).

Kommissies in verband met toerisme.

Westtoerisme, Raad van Beheer (op uitnodiging) (Brugge).
Commissie Toeristische infrastructuur Westtoerisme.
Commissie Toeristische publiciteit Westtoerisme.
Werkgroep Folder Westtoerisme.
Provinciale Werkgroep kampeertreinen.
Vereniging voor groenvoorziening (Gent).
Toeristische promotiewerkgroep Westhoek, Westtoerisme.
Werkgroep klassifikatie appartementen en villa's vzw.

Kommissies in verband met informatie.

Redaktieraad van het Toeleveringsbulletin van de EROV, de LER en de WER.
Adviesraad Revue de Tourisme (Berne).
Redaktieraad voor Zeebrugge News (Brugge).

Vaste medewerking aan wetenschappelijke instellingen.

International Tourist Research Centre (Brugge).

Association Internationale d'Experts Scientifiques du Tourisme (Berne).

Regional Science Organization, Benelux (Rotterdam).

Centrale Werkgroep 12e Vlaams Wetenschappelijke Economisch Kongres (Brussel).

Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek (IZWO), Raad van Beheer.

Wetenschappelijke Kommissie, Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek (De Haan).

Cobewa vzw, Studiebureau voor de vlees- en vleesverwerkende industrie, Raad van Beheer (Brussel).

Tijdschrift West-Vlaanderen Werkt 1974

De zestiende jaargang van het tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt' telde gemiddeld 59 blz. per nummer, wat eenzelfde volume betekende als in 1973 (58 blz. per nummer). De stijging van de papierprijzen stelde echter een dringende vraag naar de toekomstige kostprijs. In 1974 werd ook een aanloop genomen tot de integratie van het Jaarverslag in het tijdschrift; het jaarverslag 1973 verscheen als speciaal nummer.

Editoriaal

Het eerste editoriaal was gewijd aan de economische toestand in 1973. Het tweede gaf de hoofdlijnen weer van het WER-advies inzake de regionale opties van het Plan 1976-80. Het dossier 'West-Vlaanderen Werkt', dat als derde nummer verscheen, werd door Ridder P. Van Outryve d'Ydewalle ingeleid. In het vierde editoriaal werd het WER-voorstel tot betere vakantie-spreiding in zijn grote lijnen toegelicht.

Artikelen

De jaargang 1974 bracht volgende artikelen:

J. Theys : Studeren in West-Vlaanderen

IVAW : Autowegen voor een kustprovincie

D. Sanders : Visafslag aan de Kust

P. Boerjan : Buitenlandse bestedingen aan de Kust

D. Sanders : Lannoo p.v.b.a : Vakmanschap en vernieuwingsdrang

W. Van Waelvelde : Demografische ontwikkeling 1961-1970

L. Jacobs : Structuur van de beroepsbevolking

W. D'Haese : Geografische mobiliteit van de arbeidskrachten

J. Peeters : Algemene landbouw- en tuinbouwstellingen

M. Wauters : Schoolbevolking en afgestudeerden

P. Gillet : Onderwijsniveau en beroepsarbeid van de vrouw

S. Liekens-Rousseau : Statistische sectoren en begrenzing van agglomeraties

A. Lambert : Expansiehulp, bedrijfseconomisch bekeken

J. Andries : Het wegverkeer in West-Vlaanderen

Statistische tabellen

In het eerste nummer werd de tabel gebracht van de beroepsbevolking van de provincie, 1961-70; in het tweede werd de beroepsbevolking naar bedrijvigheid in 1970 gepubliceerd. Het derde nummer, gewijd aan de Volkstelling 1970, telde heel wat onuitgegeven statistische tabellen, terwijl het vierde nummer een overzicht gaf van de bezoldigde tewerkstelling op 30 juni 1973.

Spektrum

De rubriek Spektrum wijdde bijdragen aan het tienjarig bestaan van de interkommunales WIH, WIER en WITAB, aan de kanalen en waterlopen, de havens, de beroepsbevolking, vakantiebesteding en toeristische index, huisvestingsbeleid, kwaliteitsbevordering en -productie in de nijverheid, fusies van gemeenten, buitenlandse investeringen, exportgerichtheid, zeevisserij.

Sociaal-economische berichten

Ieder nummer werd tevens besloten met een reeks sociaal-economische berichten van zeer diverse aard.

